

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 9

SAYI : 103

TEMMUZ 1970

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Büyük Toplantıya 45 gün kaldı	3
TSE'den Haberler	5-9
Koruyucu Eldivenler Stan- dardlarına Doğru	11
TSE Markası Alan Firma- malar	13
Kremayerli Krikolar Stan- dardı	14-15
Elektrikli İnsan Asansör- leri Standardı	16-19
Standard Dünyasından Ha- berler	21-25
Ambalaj Standardları ve Ambalaj Laboratuvarı ...	27
Summary Of Contents	29-32

NECATİBEY CADDESİ
ANKARA

31 Temmuz 1970 tarihinde basılmıştır.

BU SAYIMIZ

ISO toplantısı ile ilgili hazırlıklar bi-
tirmek üzere dir. Bu önemli olay ile ilgili
hazırlıkların son durumu haber sayfamız-
da verilmiştir. Bu sayımızın başyazısı da
bu konuya ayrılmıştır. Faruk A. Sünter,
bu yazısında bu olayın önemine değinmek-
te, yapılan hazırlık çalışmalarını değerlen-
dirmektedir. Sünter, «Dünya Standardi-
zasyon ve Teknolojisinin aşamalarına ya-
rayacak Ankara çalışmaları, memleketi-
miz uzmanları için de çok faydalı ve ilgi-
çekici olacaktır.» demektedir.

TSE Teknik Kurulu Temmuz ayında
yaptığı toplantıda yeni başkanlık divanını
seçmiş ve iki tasarıyı Türk Standardı ola-
rak kabul etmiştir. Bu toplantıda ayrıca,
dört standard değişikliği ile üç standard
revizyonunu da uygun bulmuştur.

Bu sayımızda koruyucu eldivenler ile
ilgili bir yazı ile Ambalaj ve Ambalaj La-
boratuvarı konusunda da bir yazıyı sunu-
yoruz.

Bu sayımızda, IEC Başkanlığına se-
çilen Mr. S. E. GOODALL'ı de okuyucular-
ımıza tanıtıyoruz. Kendisi 15 Eylül'deki
ISO toplantılarına katılacaktır. Standard,
yeni başkana başarılar diler.

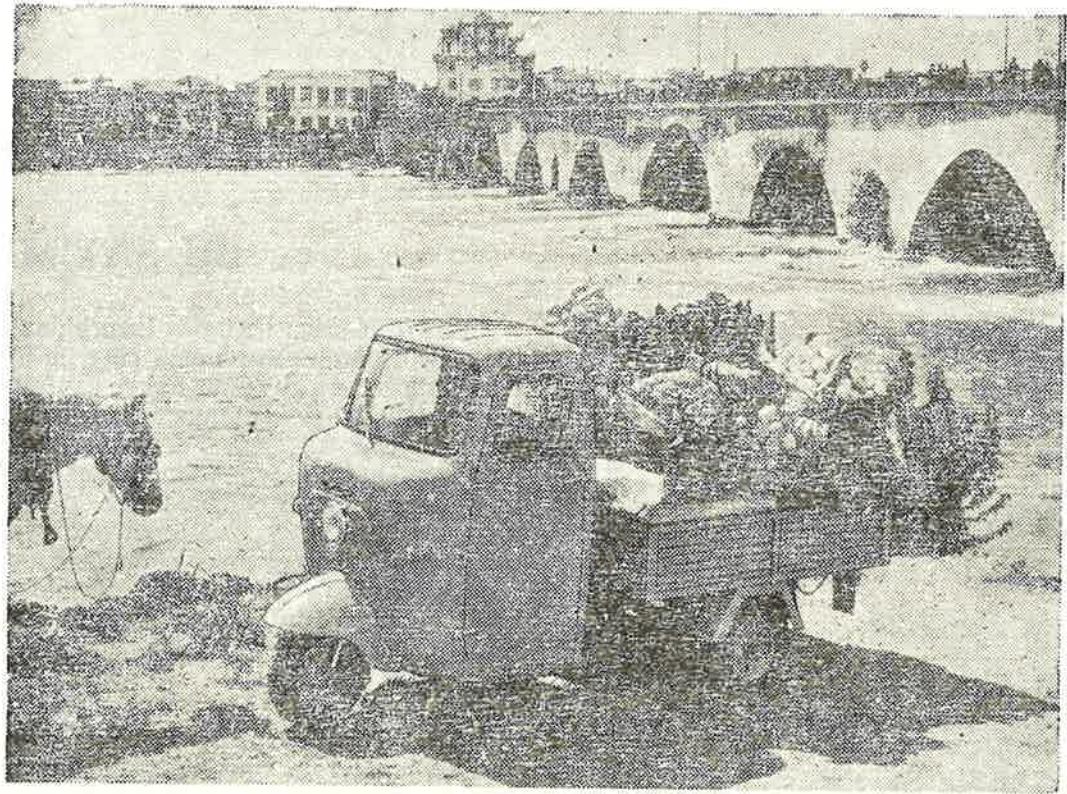

Bu sayımızın ilginç bir haber yazısı
da ihtiyaç beratları ile standardlaştırma
konusundadır. ISO ve IEC işbirliği ile
yapılan çalışmalar olumlu bir safhaya
ulaşmıştır. Londra toplantılarında önemli
sonuçlar alınacağı umulmaktadır.

STANDARD

ARCELİK

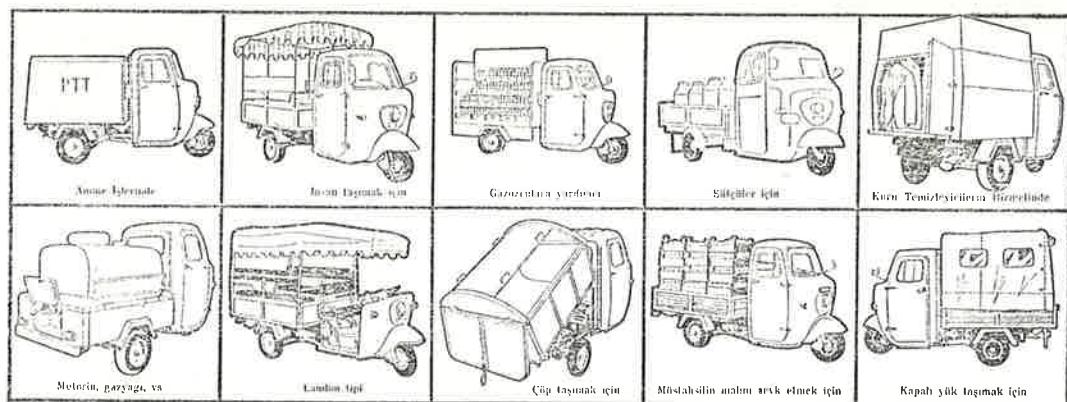
TRİPORTÖRÜ

AYDA 600 LIRA TAKSİTLE

Sürat - Emniyet - Ekonomi

Bol ve Ucuz Yedek Parça - Muntazam ve Süratlı Servis

Genel Satıcı: MOTÖR TİCARET A.Ş. Mecidiyeköy, Büyükdere Cad. No. 97, Tel.: 47 80 00

BÜYÜK TOPLANTIYA

45 GÜN KALDI

Faruk A. SÜNTER

Dünyanın dört bucağından ünlü standardçılar, Eylül ayında Ankara'ya gelmek üzere hazırlıklarını tamamlamaktadır.

Uluslararası Standardizasyon Kuruluşu (ISO) nun 52 ülkeye yayılı millî örgütlerinden gelecek bu insanlar, 15 Eylül'den 29 Eylül'e kadar, Ankara'da Türk Standardları Enstitüsü'nde çalışacaklardır.

Yapılan programlara göre, her gün 10 ayrı salonda teknik komitesine göre sayıları 40 ile 100 arasında değişen uzman, milletlerarası önemde bir standard konusunu tartışacaktır. Bu tartışmalarda, Kuzey Kutbundan Güney Kutbuna, Amerika'dan Asya'nın öbür ucuna kadar bütün dünyaya yayılan 52 memleketin görüşleri birer birer yapıçı katkılar halinde ortaya konulacaktır. Dünya standartizasyon ve teknolojisinin yeni aşamalarına yarayacak Ankara çalışmaları, memleketimiz uzmanları için de çok faydalı ve ilgi çekici olacaktır. Gerçekten bütün bu çalışmalara memleketimiz aydınları katılma fırsatını bulacaklar; dünyada kendi konularını işleyenlerle tanışacakları; tartışma ve katkıda bulunmak imkânını sağlayacaklardır. Bu bakımından ISO toplantılarının Ankara'da yapılmasının Türk aydınlarına sağlayacağı kazancın büyüklüğü açıkça belirmektedir.

Bu arada 52 memleketten gelecek bu ünlü standardçılar, kendi ülkelerinin endüstri, tarım, öğretim alanları ile devlet sektörlerinin kalburüstü tanınmış kişileridir. Bunların Türkiye'yi bütün potansiyeli ile yakından görmeleri ve memleketimizde aynı alanlarda eş durumda olan meslektaşlarıyla tanışmaları, ISO toplantıları sırasında ve sonrasında ekonomik ve kültürel dış ilişkilerimizin gelişmesine büyük ölçüde yardımcı olacaktır.

Bu bakımından, ISO toplantıları, standartizasyon sınırlarını aşacak, memleketimize yeni yeni dış gelişmeler sağlayacaktır.

İşte bu önemli toplantıların yapılmasına bu satırları okurken, bir buçuk aylık zaman kalmış oluyor.

Türk Standardları Enstitüsü, bu önemli organizasyonu şimdiye kadar yapılanlardan eksik olmayacak şekilde düzenlemeye çalışmaktadır.

Hazırlanan programlar, toplantı yerleri ve düzenleri, çeşitli alt yapılar, çalışmaların başarılı geçmesi için, üyelerin karşılaşmalarından, teknik konuların değerlendirilmelerine kadar her konuda yardımcı kadrolar hazırlanmıştır.

Bu arada, Devlet ve Hükümet büyükleri ile bakanlıklar, kamu kurumları, özel sektör kuruluşlarının büyük anlayış göstererek desteklemeleri de Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) Ankara 1970 Genel Kurul toplantılarının memleketimiz şan ve şerefine uygun bir başarıya ulaşacağını müjdelemektedir.

Ağustos ayı çalışmaları ile son şeklini alacak hazırlıkları gelecek sayımızda söz konusu yapacağız.

yüzlerce boyा...

yüzlerce isim var...
fakat en iyisi,
CBS boyalarıdır.

Evet, CBS Boya Sanayii modern tesislerinde, mütehassis kimya mühendisleri ve personel kadrosunun idaresinde her çeşit boyा ve yardımcı maddelerini sizler için imal etmektedir.

İşte İspati...

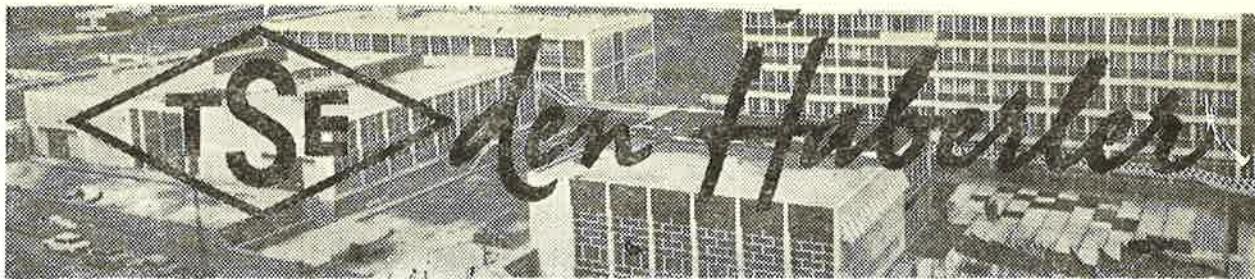
CBS plastik boyaları her zevke uyan cazip renkleri ve üstün kalitesiyle evinize, büronuzu hasılı bulunduğuuz, çalışığınız her yere canlılık kazandırır.

BELCO sellülozik boyा çeşitleri dünya sellülozlik boyा sanayiine yepenе bir sistem, yepenе bir kalite getirmiştir. Bütün Batı ülkelerinde olduğu gibi yurdumuzda da tercihle tatbik edilmektedir.

DAHA İYISI YOKTUR

ÇAVUŞOĞLU BOYA SANAYİİ – İSTANBUL
KARAKÖY, FERMENECİLER NO. 56 – 58 TEL: 49 67 10 (DÖRT HAT)

TSE Teknik Kurulu, Yeni Dönemin İlk Toplantısını Yaptı

15 Temmuz da Yapılan Toplantıda, Başkanlığında F. A. Sünter, Başkan Vekilliğine de Haydar Reşit Kök, Cemal Üner ve Fuat Yücesoy Seçildiler

15 Mayıs 1970 tarihinde toplanan Genel Kurul'dan sonra yeniden kurulmuş bulunan Teknik Kurul, ilk toplantısını 15.7.1970 tarihinde saat 16.00 da yaptı. Giündeminde, Başkan ve Başkan Vekilleri seçimi, standard değişiklikleri ve gözden geçirilmeleri ile dört yeni tasarı bulunuyordu.

Açılanın sona, ilk olarak Başkan seçimi yapıldı ve Faruk A. Sünter oybirliği ile Başkanlığı seçildi. Başkan vekilliğine ise Haydar Reşit Kök, Cemal Üner ve Fuat Yücesoy seçildiler.

A — Standard Değişiklikleri :

1 — TS 369 Dilimli Kalorifer Radyatörleri - Montaj ölçülerinin değiştirilmesi ile ilgili öneri kabul edildi ve standarda bağlı 1 ve 2 sayılı föyler de buna göre değiştirildi.

2 — TS 538 Çakma Kapı Kanatları - 1970 yılında kabul edilen TS 806 Ahşap İç Kapı Kasaları standardına uygun hale getirmek amacıyla yapılan değişiklikler kabul edildi.

3 — TS 539 Tabaklı - Aynalı - Camlı, Tabaklı ve Camlı Kapı Kanatları - Bu standard da TS 806'ya uygun hale getirilmek üzere değiştirilmişti. Teknik Kurul bunu da uygun buldu.

4 — TS 518 Alkil Sulfat ve Alkil Aril Sulfonat Tipi Sentetik Deterjanlar - Bu standardın ise kapsam maddesi ile deneylere ilişkin maddesinin değiştirilmesi için hazırlanan öneri kabul olundu.

B — Gözden Geçirilen Standardlar

1 — TS 201 Sert PVC Plastik Börlar - Mevcut standard tümlüyle gözden geçirilmiş, yeni bir tasarı gibi işlem做过后重写了一遍。原文是：Böylece uygulanmadan elde edilen tecrübeler de metne sokulmuştur。

2 — TS 252 Kumaş Eri ve Boyun ölçümü - Bu standard da uygunlamadan edinilen tecrübelere ve gelen mütalaalara göre değiştirilmiştir.

3 — TS 628 İplik Bükümsüzlüğü Tarihi Metodları - Bu standard da Teknik gelişmelere paralel hale getirilmiştir.

C — Yeni Standardlar :

1 — Yağ Keçeleri - Bilindiği üzere, yağ keçeleri, «su, makina, yağı, hidrolik sıvısı veya gres sızdırırmamak ve pislik kaçırılmamak amacıyla millede takılan bir makina elemanıdır». Kabul edilen standard ile sentetik kauçuktan yapılan bu elemanların özelikleri, muayene ve deneyleri ve piyasaya arz şekilleri düzenlenmiştir.

2 — Asetik Asit - «Kimyasal Bileşimi CH_3COOH olan ve deriye doğrudan şiddetli yanıklar meydana getiren, berrak ve renksiz bir organik asit» olarak tanımlanan asetik asit, standardda dört sınıfa ayrılmakta ve her sınıfta ilgili özellikler gösterilmektedir. Analitik sınıftaki asetik asit ile gıda sanayiinde kullanılan asetik asit (sirke) standard kapsamı dışındadır.

ISO Kongresi Hazırlıklarına Hız Verildi

ISO'nun Ankara'da yapılacak 8. Kongresi nedeniyle, TSE tarafından yapılmakta olan çalışmalarla verilmiştir. Bu cümleden olarak :

ISO toplantısı dolayısı ile gelecek yabancı misafirlerin kalacakları oteller için gerekli rezervasyonlar yapılmıştır. Yabancı dostlarımızın gönderdikleri kayıt formları, bu iş için kurulan hususi büroda incelenmeye ve otellerin imkâni nisbetinde kendilerine istedikleri yerler ayırmaktadır. Bununla beraber, bazı memleketlerden henüz kayıt formlarının alınmamış olması, ilerde kendilerini tatmin edememe durumunu ortaya koyması için, büro sorumlularını izzmektedir. 29 Temmuz 1970 günü TSE yetkilileri, ISO Çevre Merkezi ile telefonla temas ederek bu durumu anlatmışlardır ve kayıt formlarının biran önce gönderilmesi için, millî kuruluşlar nezdinde ISO'nun gerekli uyarmalarda bulunmasını istemişlerdir.

TSE merkezinde, toplantı oda-larından on tanesinin hazırlıkları tamamlanmıştır. Önümüzdeki hafta içinde temin olunan 400 masa ve 800 sandalye de teslim alınarak yer-

lerine konulacak ve bu salonlar minden çalışmaya hazır bir hale getirecektir.

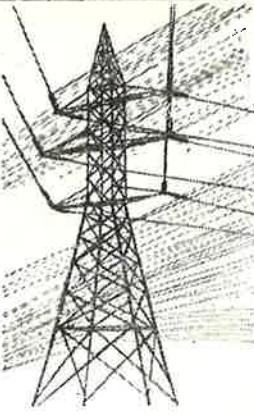
TSE Merkezinde, Kongre sırasında televizyon, Milletlerarası Telefon ve paket servisi olan bir PTT Merkezi açılması karara bağlanmış ve hazırlıklarına geçilmiştir. Bu arada PTT idaresi iki değer türinden 8. ISO Kongresi için, bir seri hatıra pulu bastırmak üzere çalışmaktadır. Bu toplantı günü satışa çıkacak ve ilk gün damgası uygulanacaktır.

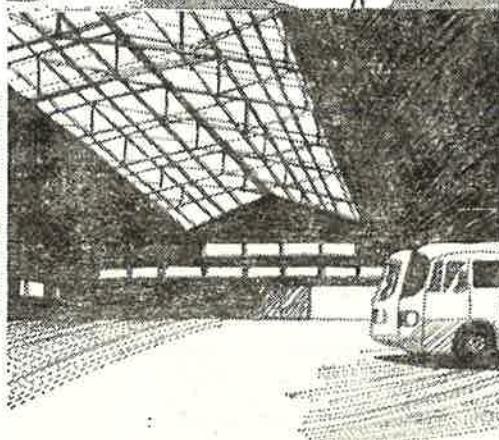
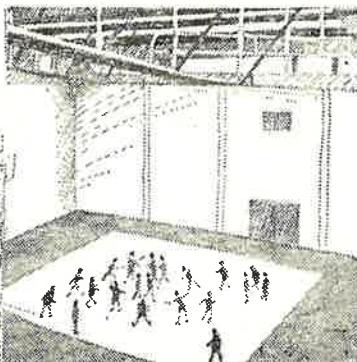
Sosyal olaylar arasında geniş bir kadınlar programı düzenlemek tizere kurulan komite, çalışmalarını ilerletmiş olup bu hususta varılacak sonuçlar ayrıca bildirilecektir.

Dergimizi baskiya verdigimiz sırada ISO Genel Sekreter Yardımcısı M. Maréchal, yanında ISO'nun Yazı İşleri Şefi Mm. Destras ile birlikte Ankara'ya gelmişlerdir. M. Maréchal Ankara'da bir hafta müdürette kalarak hazırlıkları gözden geçirecektir.

**Elektrik direği, gemi, çelik köprü,
prefabrike evler, akaryakıt tankları, buzdolabı,
çamaşır makinesi vs...vs...**

PROFILO'nun profili

1. Elektrikli ev eşyaları fabrikası
2. Alüminyum işleri fabrikası
3. Demir ve çelik işleri fabrikası
4. Ekovat-kopresör fabrikası
5. Ekovat fabrikası teknik laboratuvarı
6. Ev aletleri fabrikası araştırma, kontrol ve test laboratuvarları
7. Prototip araştırma ve geliştirme merkezi
8. IBM servisi

PROFILO

SANAYİ ve TİCARET A.Ş.

2. Taşocağı Sok. 26-28, Mecidiyeköy, İstanbul
Tel: 46 51 20, Telg: Profilode, P.K. 98 Beyoğlu

Yemeklik Bitkisel Yağlar Standardlarının Hazırlığı Son Sayfada

Yemeklik açıcıceği, pamuk, mısırözu, susam, soya, yerfıstığı ve rapiska yağlarının Türk Standardlarını hazırlamak üzere, TSE'de devam eden çalışmalar oldukça ilerlemiştir bulunmaktadır.

Standard tasarısunun çeşitli teknik ayrıntıları üzerinde, konu ile ilgili bütün resmi ve özel kuruluşlarınızla meslek teşekkülerinin görüşlerini paylaşmak üzere Türk Standardları Enstitüsü tarafından düzenlenen toplantılar, 10 ve 11 Temmuz 1970 günleri Enstitü Merkezinde yapılmıştır.

Sanayi Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi, İhracat Gelişirme Etüt Merkezi, Tarım Bakanlığı Zeytinçilik Enstitüsü, Ticari Tahliller ve Standardizasyon Laboratuvarı, Türkiye Odalar Birliği, İstanbul Sanayi Odası, Ege Bölgesi Sanayi Odası, İzmir Ticaret Odası, İstanbul Ticaret Borsası, İzmir Ticaret Borsası, İstanbul Ticaret Odası, T. Zeytinyağı ve Nebatiyalar İhracatçıları Birliği, İzmir İhracatçıları Birlikleri ile memleketimizin dört bir yanından imalatçı ve satıcı firmalarımızın temsilcilerinin katıldıkları bu toplantıları, TSE Kimya Hazırlık Grubu Başkanı Doç. Dr. Kemal Çakaloz yönetimi; ayrıca Gruptan Fahrettin Can da, çalışmalarına katılmıştır.

Öğrenildiğine göre, tasarılar üzerinde ileri sürülen çeşitli görüşler sonuç olarak birleştirilmiş ve standardın alacağı şekilde tesbit edilmiştir.

CENTO Bilimsel Çalışmaları Bölümü tarafından Tahran'da düzenlenen seminerden bir görünüş

CENTO BİLİMSEL ÇALIŞMALARI TAHRAN'DA YAPILDI

CALIŞMALARA, TSE KİMYA VE MALZEME LABORATUAR-LARI MÜDÜRÜ DR. ARGUN DAĞCIOĞLU DA KATILDı

CENTO'nun Bilimsel Çalışmalar Bölümü tarafından «Gaz Kromatografisi» alanında araştırma ve yeni buluşlar konusunda düzenlenen seminer, bu defa 1 ilâ 23 Temmuz 1970 tarihleri arasında İran'da Atom Enerjisi Merkezi'nin bu konuya ayırdığı laboratuvarlarda yapıldı.

Bu toplantıya katılan Türk Heyeti : Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Profesörlerinden Dr. Emir Gülbunar, Türk Standardları Enstitüsü Kimya

ve Malzeme Laboratuvarları Müdürü Dr. Argun Dağcioğlu, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Öğretim Üyelerinden Dr. Alpaslan Karahasanoğlu'ndan meydana gelmiştir.

Amerikalı ve İngiliz Uzmanlardan, Dr. Irwin Horstein ve D. C.L.A. Harbourn'un da katıldığı bu seminerde İran'dan 12 ve Pakistan'dan 4 bilim adamı hazır bulunmuştur.

Toplantının ilk üç gününde Gaz Kromatografisinin teorik ve bilimsel konular üzerinde durulmuş ve son yılarda geliştirilmiş bulunan ilerlemeler hakkında bildiriler verilmiştir.

Bunu izleyen günlerde ise değişik performansları bulunan Gaz Kromatografisi cihazları üzerinde deneysel çalışmalar ve alınan sonuçlar matematik işlemlerle değerlendirilerek, tartışmaları yapılmıştır.

Geometrik işlemlerle retansiyon hacmi - akış seviyesi parametrelerinin hazırlanması ile değişik sıvı fazlı kolonlarla elde edilen Kovats indiside değerlerinin tesbiti, derinliğine incelenen konular arasında bulunuyordu.

Bu arada Gaz Kromatografisi cihazı ile kombine olarak çalıştırılan Pirilizit aleti ile, saf tabii ipeğin, sentetik ipek veya diğer bir cins elyafla taşış edilip edilmemişinin kesin olarak tesbit edilmesinin mümkün olabileceği bu temaslar sonucu anlaşılmış bulunmaktadır.

Başarılı bir organizasyon ve çalışma örneği teşkil eden Tahran'daki CENTO Bilimsel Semineri, Tahran Üniversitesi Nükleer Enerji Merkezi Direktörü Dr. Rouhaninejad tarafından yürütülen Sertifika dağıtımı töreni ile sona ermiştir.

AFNOR'un Eski Genel Müdürü TSE'yi Ziyaret Etti

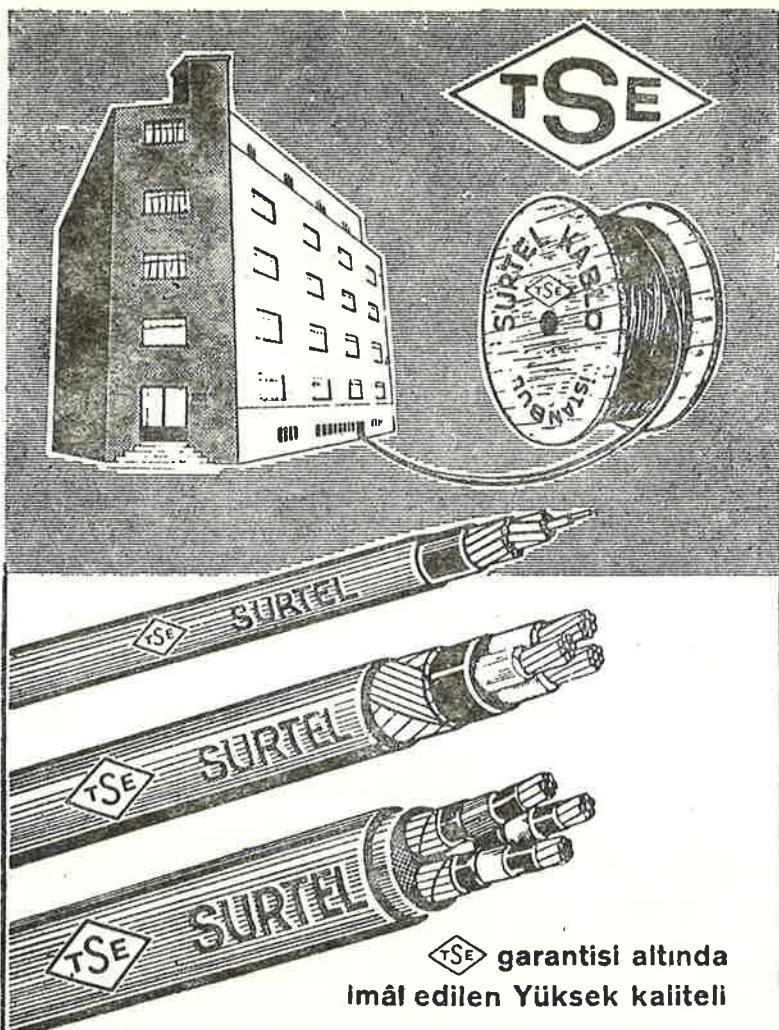
Başkan Faruk A. Sünter'i ziyaret etmiştir.

Bu ziyaret vesilesiyle M. Clermont, TSE binalarını ve laboratuvarlarını da gezmiş ve bu arada 8. ISO Kongresi dolayısıyla yapılan hazırlıklarında görmüştür.

İlk defa Türkiye'ye ve Enstiteye gelen M. Clermont; :

«— Güzel ve büyük binalarınız olduğunu resimlerinden biliyordum. Fakat itiraf edeyim ki, duvarların arkasındaki tesis ve imkânlarınızın bu derece mükemmel olduğunu tahmin dahi etmezdim. Avrupa'nın ve Dünya'nın en mükemmel bir Enstitüsüne sahip bulunduğuundan ötürü tebrik ederim» demistiir.

Fransız Standardizasyon Teşkilatı (AFNOR)'nın eski Genel Müdürü M. Clermont, 29 Temmuz 1970 Çarşamba günü, Ankara'da bulundan faydalananarak, Türk Standardları Enstitüsü'ne gelmiş ve

SURTEL

enerji kabloları

Türk standartları enstitüsünün kalite belgesini taşımaktadır.
o/o 100 Türk sermayesi ile kurulmuş SURTEL fabrikasının
KABLOLARINI GÜVENLE KULLANABİLİRSİNİZ.

MÜHİMDİR, LÜTFEN DİKKATLİ BULUNUNUZ!

Kablolarımızın Üzerinde bulunan SURTEL KABLO etiketli bazı satıcılar tarafından çıkarılarak şirketimizin İmalatı olmayan başka kablolarda kullanılmakta olduğu tesbit edilmiştir. Kablolarnı alırken üzerlerinde bulunan Kabarılma SURTEL markasına bılıhassa dikkat edilmesini ehemmiyetle rica ederiz.

SURTEL fabrikası, mamullerine karşı gösterilen büyük ilgiden kıvanç duyar ve teşekkür eder.

SURTEL KABLO SANAYİİ

Anonim Şirketi

Bankalar, Okçu Musa Cad. No. 80

Karaköy - İstanbul

MERKEZ Tel : 44 65 83 - 49 97 90

FABRIKA Tel : 47 15 43

TELGRAF : Surkablo İstanbul

BATI REKLAM

Surtel
KABLOLARI

TSE Hazırlık Gruplarında

ELEKTRİK :

- ★ «Genel Dağıtım Şebekelerinde Kullanılan Transformatörler», «Akaryakıt Tutuşturucularının Ateşlendirilmesinde Kullanılan Transformatörler», «Alternatif Akım Motorları İçin Kondansatörler», «Kağıt Yalıtkanlı Y - Kabloları», «Gerilim Atlama Mesafeleri ve Havada Yalıtma Aralıkları», «Cer Akümülatörleri», «Yol vermede Kullanılan Kurşun Akümülatörler», «Yol Vermede Kullanılan Kurşun Akümülatörlerin Boyutları ve Uçlarının İşaretlenmesi», «TS 12 Kurşun Akümülatör Standardının Revizyonu», «TS 13 Kuru Pil ve Bataryalar Standardının Revizyonu»

standard tasarılarının Teknik Komiteleri kurularak çalışmalara başlanılmıştır.

- ★ «Gerilim Atlama Mesafeleri ve Havada Yalıtma Aralıkları», «Genel Dağıtım Şebekelerinde Kullanılan Transformatörler», «Alternatif Akım Motorları için Kondansatörler»

standard tasarıları Hazırlık Grubunda görüşülmektedir.

İNŞAAT :

«Metaller İçin Bitüm Bazlı Koruyucu Örtüler ve Bınlara Ait Deney Metodları», «Yol İnşaatında Kullanılan Bitümlü Bağlayıcılar ve Bınlara Ait Deney Metodları», «Derz Dolgu ve Derz Örtme Malzemeleri ve Bınlara Ait Deney Metodları», «TS 102 (Basıncı Sıvı İleten Asbestli Çimento Boru ve Boru Özel Parçaları» Revizyonu»

standard tasarıları Hazırlık Grubunda incelenmektedir.

KİMYA :

- ★ «Aseton», «Diamonyum Fosfat», ve «Yazı Makinası Şeridi» standard konularının Teknik Komiteleri kurulmuştur.
- ★ «Yemeklik Tuz» standard tasarımının incelenmesi tamamlanmış olup yakında mütalâaya gönderilecektir.
- ★ «Galvanizleme (Sıcak Daldırma)» standard tasarımının olgunlaştırma çalışmaları tamamlanmıştır.
- ★ «Hidroklorik Asit» standard tasarısı Alt Komiteden geçirilmiş Teknik Kurula sunulmak üzere hazırlıkları tamamlanmıştır.

ORMANCILIK VE ORMAN ÜRÜNLERİ :

«Kontritable», «TS 46 (Kontrplâk)», ve «TS 47 (Kontrplâk Numune Alma ve Muayene Metodları» Revisyonları» standard tasarılarının hazırlanması için Teknik Komiteleri kurulmuştur.

TEKSTİL :

«Yündeki Asit Miktarının Tayini», «Yünün Alkalik Çözünebilme Derecesinin Tayini» ve «ISO/R - 93 Silindirik Şerit Kovaları, ISO/R - 364 Çift Kath Gücü Telleri (Armürlü) Dokuma için ISO/R - 365 Jakar Dokuması İçin Çiftli Gücü Telleri ISO/R - 368 Çözü Masurası, Eğirme ve Büüküm İpliği için ISO/R - 568 Gücü Çerçeveleri, Tek veya Çift Dizi Gücü Telleri İçin ISO/R - 569 Gücü Çerçeveleri, Gücülerin Aralık İlişkilerini Düzenleyen İlçüler, ISO/R - 570 Gücü Teli Geçirilen Çubuklar (Lamalar), Başlarında Göz Halinde Açıklıklar Bulunan Gücü Tellerinin Geçirildiği Çubukların (Lamaların) Düzenlenmesi ve Ölçüler ISO/R - 571 Metal (Lehimli) Taraklar, Çift Yayla Bağlanmış, ISO/R - 573 Desen Tahtaları ve Desen Çivileri, Ağac Metal ve Diğer Uygun Malzemeden, ISO/R - 576 Desen Kartonu (Armürlü) Tezgâhlar için»

standard tasarıları Alt Komitede kabul edilmiştir.

MÜTALÂALARI ALINMAK ÜZERE İLGİLİ KURULŞLARA GÖNDERİLEN STANDARD TASARILARI :

ELEKTRİK :

- Elektrik Makinaları Fırçalarının ve Bınlara İlgili Parçaların Boyut, Ad ve Biçimleri
- Yarı Sert Çekilmiş Som Alüminyum Tel

MAKİNA :

- Çelik Boru Ekleme Parçaları
- Sıvılaştırılmış Petrol Gazlarının, Depolama, Doldurma, Boşaltma ve Taşıma Kuralları,
- Bujiler

TEKSTİL :

- İğneli Tarak Ayırıcı ile Yün ve Benzerlerinde Lif Uzunluğu Tayini
- Pamuk Lifleri İnceliği Tayini
- Türk Yapağı ve Yünleri

ÇALIŞ - ÖVÜN - GÜVEN

Heico Fluoresant Balast ve Transformatör Fabrikası, senelerce kader ve işbirliği yapmış olan sayın ve vefakâr müşterilerine yeni başarı ve muvaffakiyetini bildirmekle şeref duyar.

Fluoresant mevzuunda senelerce söz sahibi olan fabrikamız bu kerre haklı iddiasını Türk standartlarına gırerek belgelerle yalnız yurdumuzda değil bütün dünyada kendisini kabul ettimiştir. 30.12.1968 tarih 14069 nolu Türk standartları kalite belgesine haiz olan müessesesemiz bu şerefté hepinizin hak ve hissesi olduğunu kabul etmektedir. Sizlere teşekkür eden fabrikamız işbirliğimizin devamlı olmasını diler.

Yüzde yüz Türk emeğiinin mahsülü olan HEICO marka Fluoresant Balastlarımız, bundan böyle HEICO markasının ve Türk Standartlarının garantisinin altında imal edilmektedir.

Hürmetlerimizle
Hayk Değirmencioğlu

(Standard - 109)

Koruyucu Eldivenler Standardlarına Doğru

Muzaffer UYGUNER

Yapılan iş kazası istatistiklerine göre, Fransa'da bir yıl içinde olan kazaların % 32'si ellerle ilgilidir. İnsan vücutundan önemli bir organı olan ellerin iş kazaları ile ne kadar karşı karşıya bulunduğu gösterir bu rakam. Ellerin karşı karşıya geldiği bu iş kazası oranı çeşitli meslek dallarında değişiklikler gösterir. İş kazaları rakamlarına göre ellerin en çok kazaya uğradığı iş kolu deri ve kürk işidir. Bu iş kolunda, ellerin kaza oranı % 52 dir. İş kolları itibarıyle ellerle ilgili kaza oranları söyledir :

Deri, kösele, kürk işleri	% 52
Giyim eşyası sanayii	% 50
Ağaç işleri sanayii	% 47
Gıda sanayii	% 36
Metalürji sanayii	% 36
Dokuma sanayii	% 35
Tuğla, çimento, cam sanayii	% 28
Kimya sanayii	% 27
Bina ve yol işleri	% 26

Bu tablo ellerin kazaya karşı karşıya gelme oranının büyütülüğünü ve koruyucu eldivenler denilen eldivenlerle korunması gerektiğini gösterir. Ayrıca ellerin ve eller yoluyla bütün insan vücutundan elektrik akımına karşı korunması zorluğunu da belirtmeliyiz. Yapılan saptamlardan anlaşılımıştır ki, eldivenlerin kullanıldığı yerlerde kaza oranı düşük olmakta ve düşmektedir.

Ellerin en çok kazaya uğramasına sebep olan makina ve aletler üzerinde yapılan bir incelemede aşağıdaki tabloda gösterilen sonuçları vermiştir :

İş yerİ	Kaza sayısI	Yüzde
Elle işleme yerleri, elle yapılan yükleme ve boşaltmalar	151.865	42,0
Elle kullanılan aletler	48.971	14,0
Maden işleyen makineler	13.801	3,8
Kaldırma ve İşleme araçları	11.461	3,1
Bıçıklar	9.479	2,6
Öğütme ve makinaları	9.406	2,6
Ağaç işleme makineleri	7.415	2,0

Ellerin korunması gereken muhataraları bazı kümelere ayırmak mümkündür. Şöyle bir kümelleme yapılabilir :

1 — Mekanik muhataralar - kesilme, ezilme, sıvı bir cismin batması gibi.

2 — Kimyasal muhataralar - asitile, bazlarla ve başka yakıcı maddelerle yanma gibi.

3 — Teknik muhataralar - kaynar sular, yanın ve parlayıcı maddeler, yüksek hararetli firmalar, ateşle yapılan işler gibi.

- 4 — Elektrik muhataraları -
- 5 — Radyoaktivite muhataraları -
- 6 — Başka muhataraların da bulunduğu işler -

Bu gibi muhataralarla karşı karşıya bulunanların eldiven kullanmalari zorunludur ve bu gibi işlerde çalışanlar da eldiven giymeleri salık verilir. Fakat, bazı işçiler, çeşitli nedenlerle (ellerin terlemesi, iş yapma gücünün azalması, ince işlere imkan vermemeşi, eldivenlerin ağır gelmesi) bazı işlerin yapılmasının dokunmaya dayanması bazı ellerin eldivenden tahrif olması v.b. gibi eldiven kullanmazlar. Bu durum kazaların artmasına yol açar.

Eldiven kullanılması, iş mevzuatı ile zorunlu kilanmıştır her ülkeyde. Bu zorunluk bizim ülkemiz için de geçerlidir. Bu konuda çeşitli hükümler vardır. Fakat bu amaçla imal edilen eldivenlerin niteliklerini ve imalindeki kullanılacak maddeleri gösteren bir belge yoktur. Bu yüzden, eldivenlerin boyutları, kalınlıkları, malzemeleri konusu gelenek ve göreneklere ve hatta bazı olağanlara bağlı kalmaktadır. Bu durum hiç de amaca uygun değildir. Bunu bir an önce düzene koymak gerekmektedir.

TSE'nin Elektrik Hazırlık Grubu, bu zorunluğu duymuş ve elektrik işlerinde çalışanların korunması ile ilgili bir eldiven için standard tasarısı hazırlamıştır. Bu tasarı, konunun yalnızca bir kısmını düzeneğe dönükür. Halbuki yukarıda da görüldüğü üzere, konu bu kadar dar sınırlı değildir. Konuya bütünlüğünle alıp gereken bütün eldivenlerin türlerle, başka bir deyimle muhataralara göre tesbiti ve

bundan sonra standardların hazırlanmasına gidilmesi faydalı olacaktır. Böylece, iş ve işçi güvenliği bakımından önemli bir adım atılacaktır. Bu, işi geçirmeyen eldiven yerine elektrik geçirmeyen, ya da elektrik geçirmeyen eldiven yerine işi geçirmeyen eldiven kullanılması gibi mahsurları ve kötü sonuçları da önlemiş olacaktır.

Her eldivenin her yerde ve her amacıyla kullanılması elbette doğru değildir. Eldivenlerin belirli bir süre sonra kullanılması da mahzurludur. Ayrıca elektrik akımına karşı kullanılacak eldivenler tasarısında da görüleceği üzere, eldivenlerin kullanılmadıkları zaman bile bakımı özel ihtimam istemektedir. Aksi halde güvenlik tedbirleri güvensizlik ve kaza tedbirine dönüştürbilir.

Eldivenlerin inceliği veya kalınlığı gibi boyaları da önemlidir. Kullanılmış biri bakımından, Bu nedenle, bir iş için yapılan bir eldiven standartı ancak o işte kullanılacak eldivenlerin imali için geçerli olmalıdır. Aksi halde, eldiven istenilen sonuç alınmaz, eldivensiz çalışmaya yeğ tutacak olanlar da kötü bir sonuçla karşılaşabilir.

Eldiven imalatı ile uğraşanlar elbette bütün bunları bilir. Ama, standartın yapılması sırasında bunları kullanılanların da fikirleri alınmalıdır. Bazi ülkelerde bu konularda laboratuvar çalışmalarının yapıldığı da bilinmektedir. Bu araştırmalar sonunda variolan sonuçlara göre, yapılan standartların esas alınması tabiidir.

Eğer gibi önemli bir insan organının korunmaması elbette düştürülemez. O halde koruyucu eldiven standartlarını da düşünmek ve yapmak gereklidir.

İş Adamları

TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ

Okuyor

Türkiye ve Dünya'da cereyan eden iktisadi olayları yakından takip edebileceğiniz yegane gazete

TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ'DİR.

Abone için müracaat :

Karanfil Sokak No. 56, Bakanlıklar - Ankara

TÜRKKABLO'yu tanıyor musunuz?

**Celik özlü ve
Tam Alüminyum
İletkenler İmalinde 1969'dan
beri Kalite Belgesini
taiz olan**

TÜRKKABLO A.O. nin en güvenilir tanıtıcıları 1965 yılından beri, çeşitli sanayi alanlarını beslemekte olan mamulleridir:

- Tam alüminyum iletkenler
- Celik özlü alüminyum iletkenler
- Telefon kabloları
- Alüminyum irtibat baraları
- Alüminyum profiller ile
- Ek ve bağlantı malzemesi

TÜRKKABLO A.O.

Merkez: Gümüşsuyu cad. 69/1,
Taksim - İSTANBUL
Telgraf: TÜRKKABLO - İSTANBUL
Telefon: 45 52 38 - 45 52 39
Teleks: 266 - İSTANBUL
Fabrika: Posta Kutusu 53, İZMİR
Telefon: 14 76

**TSE MARKASI ALAN FİRMALAR VE ÜZERLERİNE
MARKA KONULAN MAMÜLLER**

FİRMA	Mamülün markası	Mamülün Cinsi	Uygun Bulunduğu Türk Standardı
Türk Siemens Kablo ve Elektrik Sanayii A. Ş.	SIEMENS	YVV 0,6/1 kV, YVMV 0,6/1 kV, YVSV 3,5/6 kV, YVMHŞV 5,8/10 kV, T, AT, BT, CT, TT, ATT, TTR ve TRN Kabloları	TS 38 «Yalıtılmış İletkenlerin Yapısı» ve TS 212 «Termoplâstik ve Lâstik Yalıtkanlı Y - Kabloları»
Surtel Kablo Sanayii A. Ş.	SURTEL	YVSV, YVŞÇV, YVHŞV, YVHŞÇV, YVV, YVMV, T, AT, TT, TP, TRN ve TRY Kabloları	TS 38 «Yalıtılmış İletkenlerin Yapısı» ve TS 212 «Termoplâstik ve Lâstik Yalıtkanlı Y - Kabloları»
Kavel Kablo ve Elektrik Malzemesi A. Ş.	KAVEL	YVV 0,6/1 kV, YVSV 3,5/6 kV, YVMHŞV 5,8/10 kV, YVMV 0,6/1 kV ve YVŞV 0,6/1 kV Kabloları	TS 212 «Termoplâstik ve Lâstik Yalıtkanlı Y - Kabloları»
Türkkablo A. O.	TÜRKKAB-LO	26 Al 7 St Alüminyum İletkenler ve 7X3,12 mm'lik PDPPY tipi Örgülü Alüminyum İletkenler	TS 490 «Çelik Özlü Alüminyum İletkenler»
Hayk Değirmencioğlu	HEICO AMIRAL	220/20 W ve 220/40 W'luk Floresan Lâmba Balastları	TS 58 «Floresan Lâmba Balastları»
Balfak Elektrik - Elektronik Sanayi ve Ticaret Koll. Şti.	BALFAK	220/40 W'luk Floresan Lâmba Balastları	TS 58 «Floresan Lâmba Balastları»
Ankara Çimento Sanyili T. A. Ş.	ANKARA ASBEST BORU	Φ 80 mm 12,5 Atm., Φ 100 mm 7,5 - 10 Atm., Φ 100 mm 12,5 Atm., Φ 125 mm 7,5 - 10 Atm., Φ 150 mm 7,5 - 10 Atm., Φ 200 mm 7,5 - 10 Atm., ve Φ 200 mm 12,5 Atm. Asbestli Çimento Boruları	TS 102 «Basınçlı Sıvı İleten Asbestli Boru ve Boru Özel Parçaları»
Superlit Elyafli Çimento Sanayi ve Ticaret A. Ş.	SUPERLİT	50 - 600 mm çaplı bütün Basınç Tipi Asbestli Çimento Borular	TS 102 «Basınçlı Sıvı İleten Asbestli Çimento Boru ve Boru Özel Parçaları»
Eternit Sanayii A. Ş.	ETERNİT	50 - 400 mm Çaplı Büttün Basınç Tipi Asbestli Çimento Borular	TS 102 «Basınçlı Sıvı İleten Asbestli Çimento Boru ve Boru Özel Parçaları»
Ege Sanayi A. Ş.	VİIALA (Gözlük marka)	Firmanın İmal Ettiği Çeşitli Eğeler	TS 375 «Eğeler»
Arçelik A. Ş.	ARÇELİK	Ev Tipi Buzdolapları	TS 87 «Ev Tipi Elektrikli Buzdolapları ve Dondurucu Dolaplar»
Profilo Sanayi ve Ticaret A. Ş.	AEG	Ev Tipi Buzdolapları	TS 87 «Ev Tipi Elektrikli Buzdolapları ve Dondurucu Dolaplar»
Arçelik A. Ş.	ARÇELİK	Ev Tipi Merdaneli ve Santrfijlü Çamaşır Makinaları	TS 290 «Ev Tipi Elektrikli Çamaşır Makinaları»
Profilo Sanayi ve Ticaret A. Ş.	AEG	Ev Tipi Merdaneli ve Santrfijlü Çamaşır Makinaları	TS 290 «Ev Tipi Elektrik Çamaşır Makinaları»
Kaleflex Yer Döşeme-leri A. Ş.	KALEFLEX	PVC Yer Dösemeleri	TS 624 «Polivinil Klorür «PVC» Yer Dösemeleri»

TÜRK STANDARDLARI

Türk Standardları Enstitüsü

NİSAN 1970
BİRİNCİ BASKI

Gövdesi ile kaldırın
1,5 t ve 3t luk KREMAYERLİ KRIKOLAR

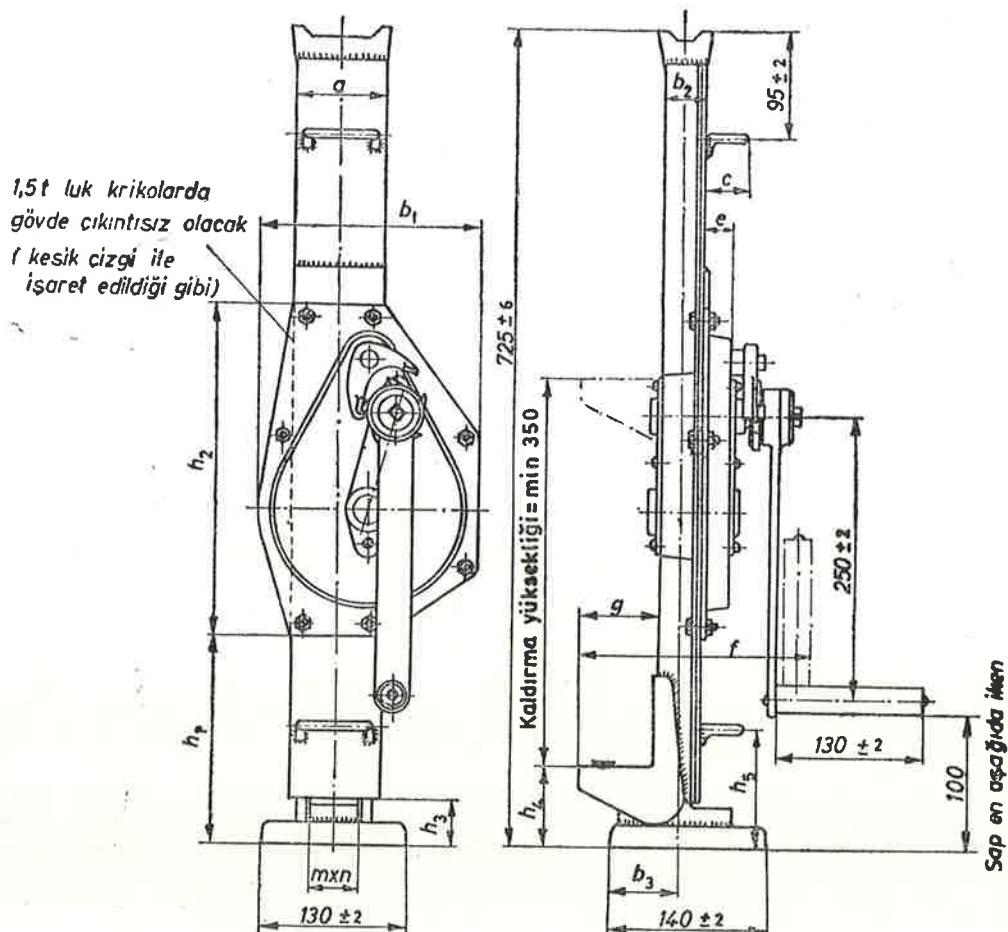
TS 857/1

Rack and pinion jacks with rising case for 1,5t and 3t

UDK 621.866.13

Ölçüler mm dir

Verilmeyen hususlarda imalatçı serbesttir.

Gövdesi ile kaldırın, düz kollu ¹⁾ ve yatarılabilen saplı ²⁾, 1,5t luk kremayerli bir krikonun gösterilisi.

Kremayerli kriko G 1,5t TS 857/1

En büyük yük t	Kremayerin kesit boyutları m X n	a min	b ₁ min	b ₂ min	b ₃ ± 2	c ± 2	e ± 2	f ± 6	g ± 2	h ₁ ≈	h ₂ ≈	h ₃ ± 2	h ₄ ± 2	h ₅ ≈	Tahrik kolunun sapına uygulanan kuvvet kg	Ağırlığı kg
1,5	25 X 35	68	115	31	55	36	22	188	68	237	192	37	65	102	25 ± 2,5	12
3	30 X 45	82	195	37	60	38	25	210	73	185	295	40	70	105	25 ± 2,5	20

1) Çiftçir kollu olduğunda "G" harfinden sonra "C" harfi yazılır.

2) Sabit saplı olduğunda "G" (veya GC) harfinden sonra "S" harfi yazılır.

YENİ Standardlar

- I -

KREMAYERLİ KRİKOLAR STANDARDI

Fuat ÜNVER
Mak. Y. Müh.

Ağır taşıt araçlarında, yol makinaları ve benzeri motorlu veya motorsuz araçlarda, büyük küçük hemen bütün tamir ve bakım atelyelerinde, inşaatlarda ve daha bir çok yerlerde kaldırma aracı olarak kremayerli krikolardan geniş ölçüde faydalılmaktadır.

Yük kaldırımdan başka çeşitli diğer işlerde de faydalılmakta olan bu krikoların kullanılması doğrudan doğruya kol kuvvetiyle çalıştırılmaları nedeni ile, insan hayatı ile çok yakından ilgili bulunmaktadır. Örneğin; lastiği patlayan, lastiği değiştirmek üzere krikoya alındıktan sonra tekerleği çıkarılan bir kamyonda, kötü yapılmış olmaktan dolayı krikonun çökmesi sonucu meydana gelecek mal ve büyük bir ihtimalle can kaybını gözden uzak tutmamak gereklidir. Ayrıca unutulmamalıdır ki kamyon, büyük kısmı ile döviz karşılığı yurda girmektedir.

Bu nedenlerdir ki krikoların gerek yapıldığı malzeme ve yapılış itibarıyle yeterli ve kusursuz olmaları; gerekse büyük bir emniyetle çalışmaları kaçınılmaz bir zorunluluktur.

İmâllerinde kullanılan malzeminin tümü memleketimizde mevcut bulunan; yani yabancı memleketlerden döviz karşılığı herhangi bir malzeme v.s. nin getirilmesi bahis konusu olmayan kremayerli krikolar, yurdumuzda çeşitli firmalar tarafından imâl edilmektedir. Yerli imâlatın kısa bir süre sonra yurt ihtiyacını tamamen karşılayacağına ve hatta yabancı ülkelere ihracata dahi başlanabileceğine, hiç kuşkusuz, güvenle bakılabilir.

Yukarıda belirtmeğe çalışılan nedensellerledir ki, TSE Teknik Kurulu'nun

10 Nisan 1970 tarihli oturumunda kabul edilen «Kremayerli Krikolar» standardı yurdumuzda imâl edilen ve yakın bir gelecekte ihrac mallarımız arasında da katılacak bu mamûlümüzün, en azından yabancı memleketlerde imâl edilenlerle eş değerde yapılmalıdırında çok önemli bir rol oynayacaktır.

Hazırlanan standard, kremayerli krikolarla ilgili teknik terimlerin tariflerini, sınıflandırma ile malzeme ve yapılış özeliklerini, imâl edilen krikoların bu özelikleri taşıyip taşımadığını tesbit için yapılacak muayene ve deneyleri ve piyasaya arzedilecek malların nasıl işaretleneceğini ve ne şekilde ambalajlanacağını kapsamaktadır.

Standardın tarifler maddesinde «kriko», «kremayer», «kremayer dişli», «gövde», «başlık», «mahmuz», «ayak», «tutamak», «hareket kolu», «kläit düzeni», «kaldırma kapasitesi» gibi teknik terimlerin tarifleri yapılmıştır.

Sınıflandırmada krikolar :

- Yükü gövdesi ile kaldırın krikolar,
 - Yükü kremayeri ile kaldırın krikolar,
- olmak üzere iki sınıfa ayrılmıştır.

Krikoların tipleri ve türleri söyle ayrılmıştır :

Tipler :

- 1,5 tonluk krikolar,
- 3 tonluk krikolar,
- 5 tonluk krikolar,
- 10 tonluk krikolar.

Türler :

- Düz kollu, yatırılan saplı krikolar,
- Düz kollu, sabit saplı krikolar,
- Cırcırı kollu krikolar.

Standardın özellikler maddesinde, önce krikoların hangi parçalarının hangi malzemeden yapılması gerektiği belirtilmiş ve bu malzemenin mekanik ve kimyasal özellikleri verilmiştir. Maddenin yapılış kısmında, yüzeylerin nasıl işlenmiş olacağı, krikoların boyut ve toleransları, gövdenin, gövde kapağının, başlığın, mahmuzun, ayağın, kremayerin, dişli çarkların, hareket kolu ve sapların, kilit düzeni ve tutamakların nasıl yapılmış olmaları gerektiği ve kaldırma kapasitesi düzennin nasıl olacağı belirtilmiştir.

Muayene ve deneyler bölümünde, yapılacak muayene ve deneyler için nasıl numune alınacağı, gözle muayene ile boyut tolerans muayenelerinin nasıl yapılacağı belirtilmiştir. Krikolarda uygulanacak deneyler, zorunlu ve ihtiyari olmak üzere iki kısma ayrılmıştır. Zorunlu deney olarak, yalnız yük deneyi öngörülmüştür. İhtiyarı olan çekme ve sertlik deneyleri, istek üzerine yani bu hususta alıcı ile satıcı arasında bir ön anlaşma yapılması halinde uygulanacaktır. Bu deneylerin de gereğinden, nasıl yapılacağı açıklanmıştır.

Krikoların nasıl işaretlenmesi gerektiği ve piyasaya ne şekilde ambalajlanarak arzedileceği standardın üçüncü bölümde açıklanmıştır. Piyasaya çıkarılan krikoların gereğinden nasıl denetleneceği ve bu sırada ne yolda hareket edileceği standardın son bölümünde yer almaktadır.

Kremayerli krikolar standardının memleketimize ve sanayicilerimize faydalı olmasını dileriz.

TÜRK STANDARDLARI

Türk Standardları Enstitüsü

NİSAN 1970
BİRİNCİ BASKI

KÜÇÜK BOY İNSAN ASANSÖRLERİ

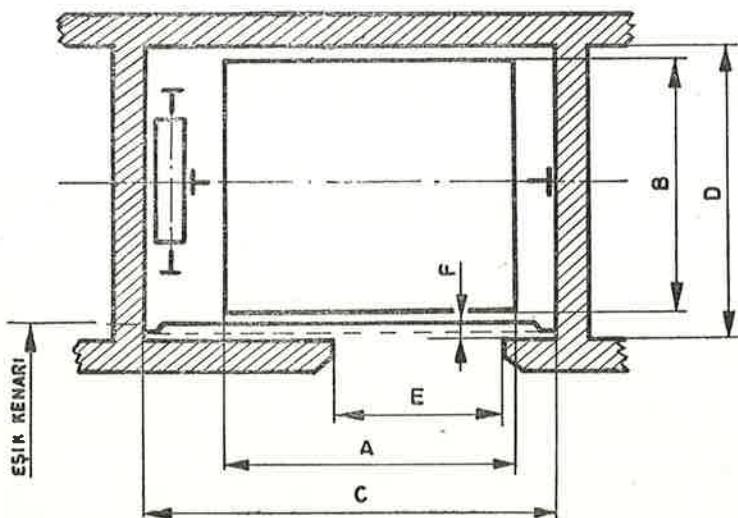
TS. 863/1.1

LIGHT TRAFFIC PASSENGER LIFTS

UDK 621.876

Ölçüler mm dir

YATAY KESİT

TAŞINAN İNSEN SAYISI	KABİN HIZI m/s min	KABİN ALANI m² min	ASANSÖR BOŞLUĞU ALANI m² min	KAPI GENİŞ- LİĞİ mm	EŞİK	
					E	F
4	0,60	1,00	2,00	685	130	
6	0,60	1,40	2,60	760	130	
8	1,00	1,70	3,00	835	130	

1) Hız 1,2 m/s yi aşmamalıdır.

«ELEKTRİKLİ İNSAN ASANSÖRLERİ» STANDARDI

M. GÜREL
Mak. Y. Müh.

Binalarda kullanılan ve insanları bir kattan diğerine düşey hareket edecek ulaşır elektrikli insan asansörlerinin kullanılması, hayat seviyesinin yükselmesi oranında artmıştır. Asansör konusu büyük şehirlerde birçok yönleri ile bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

Başlıca asansörler aşağıda sıralanmıştır :

- İnsan asansörleri,
- Hasta asansörleri,
- Yük asansörleri,
- Yürüyen merdivenler,
- Döner asansörler (Paternosterler),
- Eğlence sahalarında kullanılan asansörler,
- Maden ocakları asansörleri.

Montaj Sanayii Talimatına göre, asansörlerin 1966 yılında döviz tasarruf oranı % 55 idi. 1968 de asansörlerin bazı özel parçalarının ithâline müsaade edilmiş ve 22'nci kotadan itibaren de Montaj Sanayii Talimatından çıkarılmış; böylece 1969 yılından itibaren asansörün bütün parçalarının yerli olarak yapılması kabul edilmiştir.

Asansörlerin yapımında kullanılan malzemelerin çeşitli olması nedeni ile standardta genel esaslar verilmiş; bazı hallerde özel konular da işlenmiştir. Standardta verilen özellikler minimumdur.

Bu standardın taslağının hazırlanmasında, İngiliz asansör standardları (B. S. 2655/1, 2, 3) esas alınmıştır. Amerikan ve Alman standardlarından ve Bayındırılık Bakanlığı asansör şartnamelerinden faydalانılmıştır. İlk tasarı, TSE Makina Hazırlık Grubunda mütalâaya gönderilecek duruma getirildikten sonra, 41 resmi ve özel kuruluşun incelemesine sunulmuştur. Bunlardan alınan görüşlerin işığı altında olgunlaştırılan tasarı, 21 Nisan 1970 tarihinde TSE Teknik Kurulunun kabul ve tasvibinden geçerek 863 numaralı Türk Standardı halini almıştır. Kurulda alınan karar gereğince bu standard bir yıl sonra mecburi olarak yürürlüğe girecektir.

1 — Standardın Konusu, Kapsamı ve Asansörde Kullanılan Tarifler

Bu standardın konusu, elektrikli insan asansörlerinin tarifini sınıflandırma, işletmeye açılmadan önce müdürene ve deneyleri, piyasaya arz şekli ile denetleme esaslarını kapsar. Standardta asansörlerin bakım ve işletmeleri söz konusu edilmemiştir. Can emniyetini ilgilendiren böyle bir kural standardının hazırlanması için TSE'de bir çalışma vardır. İnsan ve hasta asansörlerinde ortak birçok benzerlikler bulunduğuundan hasta asansörlerde kapsam içine alınmıştır. Yük asansörleri kapsam dışında bırakılmıştır; bu standard TSE Makina Hazırlık Grubunun 1970 - 1971 iş programına alınmıştır.

Standardta özel anlamı bulunan 63 terimin tarifleri yapılmıştır. Bu da standardın kapsamının genişliği hakkında bir fikir vermektedir. Tariflerin sıralanmasında alfabetik sıra seçilmişdir.

2 — Asansörlerin sınıflandırılması

Asansörler, kullanım yerlerine göre :

- İnsan asansörleri,
- Hasta asansörleri,

olmak üzere iki sınıfa ayrılmıştır. Ayrıca kabin kapasitelerine göre insan asansörleri küçük, orta ve büyük olmak üzere 3 tipe, hasta asansörleri ise küçük ve büyük olmak üzere 2 tipe ayrılmıştır. Hasta asansörleri bir veya iki karyolalık şeklinde de isimlendirilebilir.

Küçük boy insan asansörlerinin yaytay kesiti dergimizin diğer sahifelerinde okuyuculara sunulmuştur.

3 — Asansörün özellikleri :

Asansörün yapımında kullanılan ana parçaların özellikleri bir çizilde özetlenmiştir. Bu araç can emniyeti bakımından önem arz ettiğinden standardta EMNİYET KATSAYISI konusu işlenmiştir. Parçaların hesaplanması bu katsayı en az 5 alınmıştır. Ayrıca katsayı askı halatında en az 14, asansör makinesi ve kabin ahşap konstrüksiyonunda en az 8 kabül edilmiştir.

Kılavuz profillerin şekilleri ve öze-

likleri tamamen standardize edilmiş ve foyde belirtilmiştir.

Kabin hızları insan asansörlerinde 0,60-3,50 m/s, hasta asansörlerinde ise 0,38-1,5 m/s arasında değişmektedir. Hasta asansörlerinin mutlaka çok basaklı hızlı olmaları hükmü standardta yer almıştır.

İnişte aşırı hızda kabinin düşmesini önlemeyen EMNİYET DÜZENİ'ne büyük bir önem verilmiştir. Standardta kabin hızı, en büyük hız değeri % 15'i aştiği zaman emniyet düzenini otomatik çalıştıracak şekilde bir tertibat istenmiştir.

Bir fikir vermek üzere, askı halatlarının çapları, ağırlıkları, kopma değerleri ve yapıları foylerde belirtilmiştir. Çelik tel halatları standardı Makina Hazırlık Grubu programında mevcuttur. Asansöre, tehlike halinde kullanmak üzere, kabini kaldırırmak veya indirmek için bir mekanik düzen konmuştur.

Asansör kuyusunun alt kısmına, kabinin düşmesi halinde sadmeleri üzere alabilecek, hidrolik veya yaylı tamponların konulması öngörtülmüşür. Kabinde olduğu gibi karşı ağırlıkta iki kılavuz ray arasında inip çıkışmaları için gerekli hususlar konmuştur. Raylar yerine halat, yuvarlak çubuk, zincir kullanılması uygun bulunmamıştır.

Kabin ve karşı ağırlığın aşağı ve yukarı hareketini ve durmasını sağlayan asansör tahrik düzenleri :

- Tamburlu,
- Redüktörlü,
- Redüktörsüz,
- Sürtünmeli,
- Sonsuz vidalı,

olmak üzere 5 türdür.

Asansör motoru üç fazlı asenkron motorudur. Elektrik tesisatında kullanılan malzemeler için aynı konuda yayınlanmış bulunan Türk Standartlarına atıf yapılmıştır.

Asansör kabinin inip çıktıığı kuyu, binanın bir parçası olmakla beraber standardta bu konuya da yer verilmiştir. Kuyu çevresinin tabandan tavana kadar tuğla ve benzeri malzemeden yapılması, buranın başka amaçlar için kullanılmaması, kuyuya özel giriş yerlerinin konması, havalandırma delikle-

Memleketimizde takım sanayilinin rakipsiz öndert

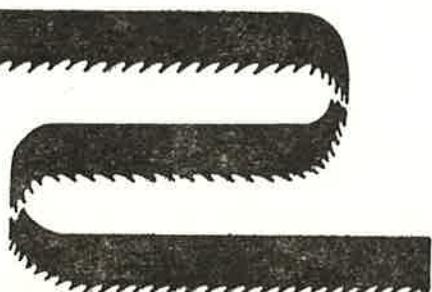
MAKİNA-TAKIM ENDÜSTRİSİ A.Ş. yurt ihtiyacının tamamına cevap verebilecek kapasitededir

Şirketimiz, şerit testere mevzuunda
dünyanın en şöhretli dört markasını istifadenize arzeder:

UDDEHOLM SANDVIK
(İsveç) (İsveç)

- şerit
testereeler

- makina
testere ağızları

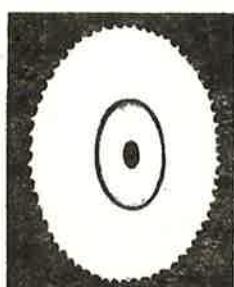

MARTIN MILLER

Çift ve Tek Kartal
(Avusturya)

MERKUR
(Avusturya)

- şerit
testereeler

- tek kartal
- çift kartal
- merkur
- marangoz el
testereleri ve
pala testereler
- katrak, kütük ve
daire testereler
- kepenk yayları

ayrica

MTE MARANGOZ MAKİNA MATKAP UÇLARI

- MAKİNE TESTERESİ

MTE •

Sandvik ve
Special German HSS
kalitesinde
MAKİNA TESTERELERİ

ve

- Karbon çeligi
- Kromlu çelik
- Krom-Volfram çeligi
- HSS-Yüksek vasıflı
hız çeligidinden demir
el testereleri

- EL TESTERESİ

MTE •

Mamullerimizin bütün ebat ve hatvelerdeki çeşitleri derhal ve kısa vadeli olarak teslima amadedir

DİKKAT: Makina-Takım Endüstrisi mamulleri Türk Standardları Enstitüsü normlarına göre imal
edilmekte ve T. M. M. O. B. Makina Mühendisleri Odasının kalite belgesini taizdir

Acentesi:

Metal Ticaret T. A. Ş.

Tünel Caddesi, Transtürk Han 18, Karaköy, İstanbul, Tel.: 49 51 10 • Telg: METURAŞ-18.

Ankara Mağazası: Çankırı Caddesi 15/A, Tel.: 11 09 82

Ege Bölgesi Testere Ağızları Acentesi: EGE REÇİNE ve NEFT SANAYİİ Kell. Şti. Fovzipaşa Bulvarı 65/1, Tel.: 30 563

Kuzey Anadolu Bölgesi Satış Mümessiliği: Gazi Caddesi 63, Samsun, Tel.: 20 52

Güney Anadolu Bölgesi Satış Mümessiliği: Atatürk Bulvarı, Burdurçeşti Apt., Kat 5, Adana, Tel.: 28 80

rinin bulunması v.b. hususlar bu kısmda yer almıştır.

4 — İhzar ve İmalâtta ait Muayene ve Deneyler

Asansör imâlinde kullanılan malzemelerin özelliklerinin çeşitli olmaları nedeni ile her asansör yerine monte edildikten sonra muayene ve deneylerin yapılması prensibi kabül edilmişdir.

İmalâtçı firma asansörün konstrüksiyon ve tesisatına ait teknik resim, elektrik şeması, aydınlatma planı v.b. bilgileri yazılı olarak vermekle yükümlenmiştir.

Bu bölümde deney olarak :

- Yalıtkanlık deneyi,
- İşletme deneyi,
- Kapı dayanım deneyi yer almaktadır.

Yalıtkanlık deneyi ile tesisatta uygulanacak çalışma geriliminin 10 katı, bir dakika süre ile, gerilimin uygulanacağı ve neticede elektrik tesisatının bu gerilime mukavemet etmesi belirtilmiştir. İşletme deneylerinde istenilen özelliklerin bulunup bulunmadığı ve ayrıca ilâve işletme deneylerinin yapılması istenmiştir. Kabinin taşıyabileceği en büyük yükünün 1,25 katı ile yükü iken târik ve frenleme düzenlerinin kabini çalıştırıp çalıştırmadığı ilâve işletme deneyine bir örnektir.

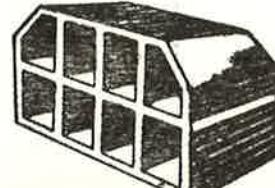
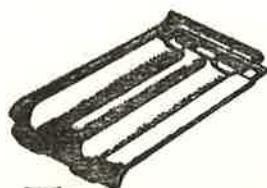
5 — İşletme Talimatı

Yolcu tarafından asansörün nasıl işletileceği ve tehlike anında nelerin yapılacağına ait, kat kapısına ve kabin içine konmak üzere, talimat istemiştir.

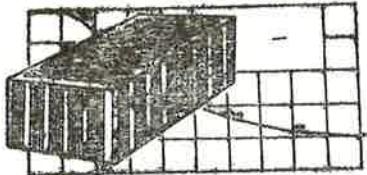
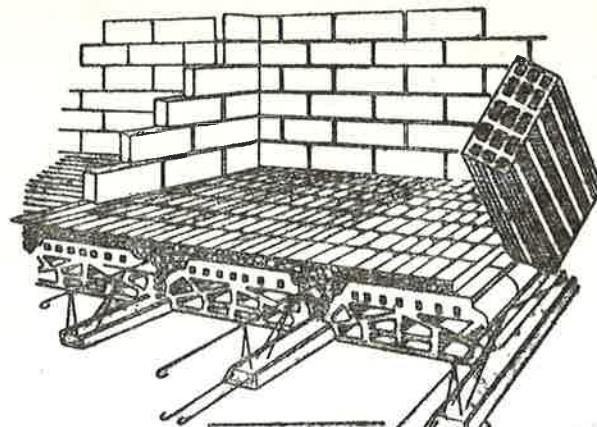
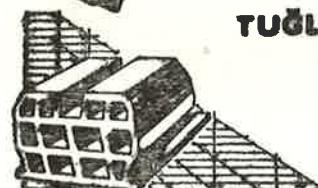
Asansör konusunda az da olsa bir boşluğu dolduran ve can emniyeti için önem arz eden ELEKTRİKLİ İNSAN ASANSÖRLERİ standardının yürürlüğe girmesinin kullanıcılar ve imalâtçılar için hayatı ve yararlı olacağımı inanıyoruz.

YENİ YAYINLANAN TÜRK STANDARDLARI

No.	Standardın adı	Fiyatı (TL.)
TS 774	Yemekli Zeytinler	20
TS 807	Asbestli Çimentodan Yapılmış Düz Levhalar	5
TS 822	Galvanizli Düz ve Oluklu Saçlar (Sıcak Daldırma Metodu ile Galvanizlenmiş)	6
TS 827	Konutlarda Kirli ve Pis Su ile Yağmur Suları Tesisatı Hesap Esasları	11
TS 833	N-Kabloları	25
TS 848	Ağaç Konik Bobin Patronu (Çapraz Sarma için) Yarı Koniklik Derecesi 4° 20'	2
TS 849	Ağaç Konik Bobin Patronu (Çapraz Sarma için) Yarı Koniklik 5° 57'	2
TS 850	Ağaç Konik Bobin Patronu (Çapraz Sarma için) Yarı Koniklik 3° 30'	2
TS 851	Mekik Boyutları (Masura Değiştiren Otomatik Dokuma Tezgâhları için)	3

TUĞLA KIREMİT VE ASMOLEN FABRİKALARI

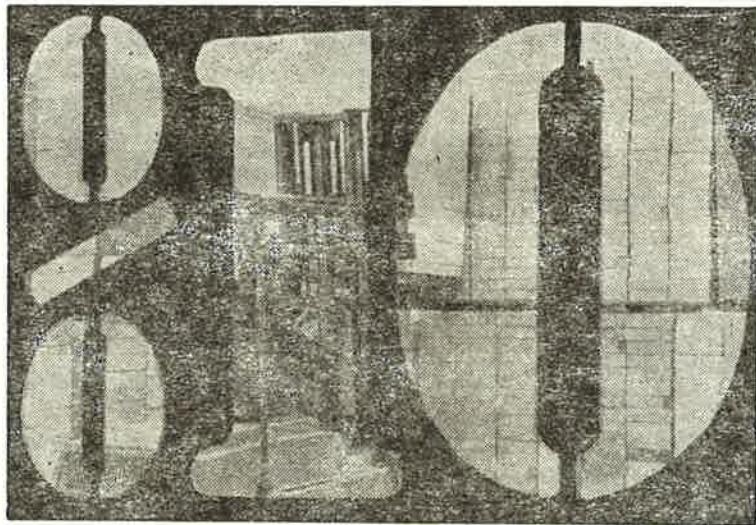
SATIŞ ŞUBELERİ:

İSTANBUL Mecmet Mobusa Cad. Arhan Sahipazarı - İstanbul
T: 49 56 62 - 44 64 29

KAZİMOV Mühürdar Pazarı Bay Sokak 16. İş Hanı kat 1
Kadıköy - İstanbul T: 36 13 42 - 36 48 98

UMUM MÜDÜRLÜK
Mecmet Mobusa Cad. Arhan
Sahipazarı - İstanbul
T: 49 79 86 - 49 74 14

İNSAATINIZDA

E K O N O M İ

T.S.E 453

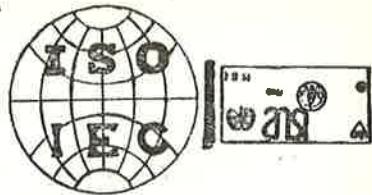
YTONG HAFİF BETON YAPI ELEMANLARI
STANDARTLARINA UYGUN OLARAK AŞAĞI
DAKİ EB'ATLARDA İMAL EDİLMEKTEDİR.

çatı plâkları			yatay duvarlar		
UZUNLUK	GENİŞLİK	KALINLIK	UZUNLUK	GENİŞLİK	KALINLIK
3.00	0.50	0.10	3.00	0.50	0.10
4.00	0.50	0.12 ⁵	4.00	0.50	0.12 ⁵
4.75	0.50	0.15	4.75	0.50	0.15
5.50	0.50	0.17 ⁵	5.50	0.50	0.17 ⁵
6.00	0.50	0.20	6.00	0.50	0.20

YTONG
TEL: 45 4118

Standard — 115

Standard Dönyasından Haberler

IEC'NİN YENİ BAŞKANI S. E. GOODALL

Okurlarımızın hatırlayacakları gibi, Mayıs ayında Washington'da yapılan 35inci IEC Genel Toplantısı sırasında IEC Konseyi, görev süresi biten eski Başkan Fransız P. Ailleret'nin yerine Teşkilatın Başkanlığına, 3 yıl için İngiliz S. E. Goodall'ı seçmişti.

Aşağıda yeni IEC Başkanının tanıttıyoruz :

1924 yılında Londra Üniversitesi'ni mühendis ünvanı alarak bitiren Mr. Goodall, daha sonra Master derecesi almış ve Queen Mary Koleji'ne şeref üyesi seçilmiştir. 1958-59 yıllarında Elektrik Mühendisleri Enstitüsü'nün başkanlığını yapmıştır.

1924-28 yılları arasında Siemens Bros ve Woolwich firmalarında telefon mühendisi olarak çalışan Mr. Goodall, daha sonra 16 yıl süre ile dünyaca tanınmış Associated Electrical Industries firmasının Araştırma Bölümünde görev almış ve böylelikle elektroteknolojinin bütün alanlarında çalışma imkânı bulmuştur. 1944 te W. T. Henley's Telegraph Works firmasına Baş Mühendis Yardımcısı olarak geçmiş, 1946 da Baş Mühendisliğe, 1959 da ise adı geçen firmanın Direktörüğe getirilmiştir. 1960 da ise Mr. Goodall'ı daha önce çalışmış bulunduğu Associated Electrical Industries Ltd. ve Telephone Cables Ltd. firmalarının Direktörü olarak görüyoruz.

Elektrik mühendisliği alanındaki geniş bilgi ve tecrübesi ile İngiltere'de isim yapmış bulunan Mr. Goodall, 1965 yılından beri İngiliz Elektrik ve Elektrikle ilgili İmalâtçılar Birliği Standardlar Komitesi Başkanı, İngiliz Standardları Enstitüsü (BSI) Elektrik Standardları Komitesi Başkanı ve BSI Yönetim Kurulu üyesi yapmaktadır.

Uzun yillardan beri İngiliz IE Millî Komitesi Başkanı bulunan Mr. Goo-

dall, bu bakımdan IEC çalışmaları içinde de aktif rol almıştır.

1967 den beri aynı zamanda Avrupa Elektrik Standardları Koordinasyon Komitesi (C.E.N.E.L.) nin de Başkanı bulunmaktadır.

ISO, UNIDO İLE İŞBİRLİĞİ YAPIMAK

Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) ile Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (UNIDO), son birkaç yıldan beri milletlerarası standartizasyon alanında işbirliği halinde çalışmalar yapmaktadır.

ISO, özellikle gelişen ülkelerde yeni standartizasyon enstitüleri kurulması ya da mevcutların geliştirilmesinden sorumlu UNIDO uzmanlarına pratik yardımlar yapmaktadır.

Diğer taraftan, her iki kuruluş arasında dokümantasyon mübâdelesi ve ISO teknik komiteleri ile irtibat konularında da sürekli ve iyi bir işbirliği sağlanmıştır. Bunlardan başka, ISO ve UNIDO ortaklaşa bazı seminer ve konferanslar da düzenlemektedirler.

ISO, Tekstilde Tek Ölçü Sistemine Gidiyor

Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) nun 38 numaralı «Tekstil» Teknik Komitesi, Haziran ayı başlarında Londra'da, 17 Ülke temsilcilerinin iştirakiyle yaptığı toplantıda, tekstil ipliklerinin ölçümünde uygulanan çeşitli eski sistemlerin, belirli bir süre sonra, bütün dünyada terkedilmesini öne sürülmüştür. ISO, bugünkü karışık durum yerine, 1973 yılı sonuna kadar, milletlerarası geçerlikte bir metrik ölçü sistemi olan «Teks Sistemi»nin kabulünü teklif etmektedir.

Bugün, örneğin, kadın çoraplarında naylon ipligin inceliğini ölçmek için «denye» kullanıldığı halde; pamuk ipek, keten, yün ve diğer tabii veya sunf elyafın inceliği konusunda birbirinden farklı ve özel ölçü birimleri uygulanmaktadır.

Birden fazla elyaftan yapılan ipliklerin gittikçe daha çok kullanılma alanları bulması karşısında, tek ölçü sistemine gidilmesi zorunlu ortaya çıkmaktadır. Böylelikle karışıklıklar önlenmiş olacak ve hem imalâtta, hem de ticarette büyük tasarruflar sağlanacaktır.

Teks Sistemi, esasen diğer geekselsistemlerin yanı sıra uzun yıldan beri uygulanmaktadır, ve bunun tek sistem olarak kabul edilmesi ile geniş avantajlar sağlanacağı ilgili çevrelerce bilinmektedir. Bununla beraber, değişimin her kolu kendine özel bir yol tutmuş bulunan bir endüstriide kolay ve çabuk gerçekleştirilemeyeceği de muhakkaktır.

ISO, bu konuda şimdije kadar yayımlamış bulunduğu rekomandasyonlarla, geçiş çalışmalarının hangi safhalarında yapılması gerektiğini ortaya koymustur. Bugün, artık çalışmaların zaman içinde programlaştırılması ve hemen işe başlanması gerekmektedir. ISO'nun teklifine göre (bu sonuca, diğer bütün milletlerarası tekstil kuruluşlarının işbirliği ile varılmıştır), 1971 sonunda «Teks Numarası» tercih edilen sistem olacak ve bundan iki yıl sonra da diğer bütün sistemler terkedilecektir.

Kıbrıs, ISO'dan ayrıldı

Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı (ISO)'nın muhabir üyesi bulunan Kıbrıs'ın, 1968 ve 1969 aïdatlarını ödeyememesi nedeniyle ISO'dan ilişigi kesilmiştir.

KILIÇOĞLU

Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

SERMAYESİ : 15.200.000,—

E S K İ S E H İ R

Kiremit, Tuğla ve Ateş Tuğla Fabrikası

Her Nevi Kiremit, Tuğla
ve Ateş Tuğlaları

En iyi kaliteli mallarıyle daima

müşterilerinin emrindedir

ADRES : Posta Kutusu 7
İnönü Caddesi No. 59
Eskişehir

Telgraf adresi : KİREMİT
Telefon No. : 13 64 - 2105

Standard — 111

RABAK

TESİSLERİMİZDE YAPILAN MAMULLER

• TS 2 standardına göre Sert çekilmiş som bakır tel 0,2 mm - 10 mm. kuturda

• TS 3 standardına göre Örgülü bakır iletken 10-16-25-35-50-70-95-120-150 mm 2

- ALÜMİNYUM İLETKENLER VE
- ÇELİK - ALÜMİNYUM İLETKENLER

- MS 58 Pirinç Yuvarlak ve altı köşe çekme çubuklar
- MS 63 Pirinç Borular, teller
- Bakır Lâma çubuk ve borular : ELEKTROLİTİK BAKIRDAN
- YATAKLI BRONZ ÇUBUKLAR İÇİ DOLU, İÇİ BOŞ
- ALÜMİNYUM LEVHA VE DISK (HER KALINLIKTA VE ÇAPTA)
- GÖZTAŞI: BAKIR SÜLFAT

RABAK

ELEKTROLİTİK BAKIR ve MAMULLERİ A.Ş.
KAĞITHANE Topaşaçlar Cad. No. 16 ŞİŞLİ - İstanbul
Telefon : 46 70 30 Telgraf : RABAŞ
SATIŞ MAĞAZASI : Galata, Fermeneciler
Ali Yazıcı Sok. No. 8 İstanbul Telefon : 44 81 13

İLANCLIK

Standard — 112

Tercüme Kabinleri Standardlaştırılıyor

Milletlerarası Kongrelerde görev yapan profesyonel tercümanların karşılıkları zorluklar, sadece konuşanların yaptıkları kötü cümlelerin anlaşılması ve düzeltilemesinden ibaret değildir. Yanlış tesis edilmiş mikrofon sistemleri ve kabinlerin yapılışındaki hatalar da büyük güçlükler doğurmaktadır, tercümanlara cehennem azabı getirmektedir.

Fransız Standardları Birliği (AFNOR) bu durumu göz önünde bulundurarak, tercüman kabinlerini standardlaştırmak üzere bir teknik komite kurmuştur.

Yeni Komite, bu standartları hazırlarken, bir taraftan, kabin ve toplantı salonu arasında iyi bir karşılıklı haberleşmenin gerektirdiği teknik şartları araştırmakta; diğer taraftan da, tercümanın fiziksel konforunu sağlayacak noktalar üzerinde durmaktadır.

ISO, Sarsıntı ve Titreşimlerin Doğurduğu Tehlikeleri Önlemeye Çalışıyor

BİR ISO TEKNİK KOMİTESİ, SARSINTI VE TITREŞİMLERİN ÖLÇÜLMESİNE YARIYACAK BİR KLAVUZ HAZIRLAMAKTADIR

Herhangi bir uzay aracında meydana gelecek aşırı sarsıntılar, astronotların rahat çalışmalarını öner. Aynı şekilde, körnür madenlerinde, yol inşaatlarında ya da ağaç kesme işlerinde çalışanlar da, kullandıkları aletlerin sebep olduğu sarsıntıların ve titreşimlerin, sinir sistemleri ve vucud üzerinde yapacağı tahribatın tehlikeleri ile karşı karşıya bulunmaktadırlar.

Aynı tehlikeler, derece derece, uçak pilotları, denizciler, buldozer operatörleri ve fabrika işçileri için de söz konusudur.

Ancak, hangi seviyede bir sarsıntı veya titreşim sağlığa zarar vermez? Ve bu seviye nasıl tespit edilecektir?

İşte bu sorular, merkezi Cenevre'de bulunan Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) na bağlı bir ekspertler grubunun çalışma kollarından birini teşkil etmektedir.

108 numaralı ISO Teknik Komitesine bağlı 7 numaralı Çalışma Grubu insan vucudunun maruz kalacağı sarsıntı ve titreşimlerin ölçülmesine yarıyacak bir kılavuz hazırlamaktadır. Bu doküman tamamlandığında, yeni bir ISO rekomandasyonuna konu olacaktır. Elbetteki böyle bir rekomandasyon, yayından sonra da, elde edilecek yeni bilgilerin ve deney sonuçlarının işliğinde zaman zaman revizyon tabi tutulacaktır.

Hazırlanan ISO Kılavuzu çeşitli ülkelerden derlenecek bilgilerin karşılaş-

tırılmalarını kolaylaşdıracak ve gerek imalatçılar, gerekse bu tehlikelere maruz bulunanlar için bilinmesi çok lütfumlu olan, «kabul edilebilir sarsıntı ve titreşim miktarı» hakkında bir ön rehber olacaktır.

7 numaralı Çalışma Grubu'nda 12 ülkenin temsilcileri, B. Amerikalı Dr. Henning von Gierke'nin başkanlığında çalışmaktadır.

Doğumda Kullanılan Tıbbi Alet ve Cihazlar Standardlaştırılıyor

Özellikle zor doğumlarda, bazı özel jinekolojik alet ve cihazların kullanımı gerekmektedir.

Hindistan Standardları Enstitüsü (ISI), bu alet ve cihazların da standartlaştırılmaları ihtiyacını tespit etmiş ve bu amaçla bir teknik komite kurmuştur.

Yeni ISI Teknik Komitesi, doğum alet ve cihazları ile ilgili ham madde ve malzeme, ölçü ve boyutlar, fonksiyonlar gibi özellikler için kullanılan teknik terimlerin standartlarını hazırlayacaktır.

Bu konuda hazırlanacak standartların, hastanelere ve bu malzemenin alımı ile ilgili devlet kuruluşlarına büyük kolaylıklar sağlayacağı umulmaktadır.

Süt Verimi İle İlgili Kayıt İşlemleri Standardlaştırılıyor

Süt hayvanlarının genetik kaliteinin tespitinde en önemli kriterlerden biri de süt verimi kapasitesidir.

Bu konuda aylara göre elde olunan bilgilerin değerlendirilmesinde üniform bir sistem uygulanmadığı takdirde yanlış sonuçlar elde etmek imkânlı vardır. Ayrıca, böyle bir standart sisteme gidilmemesi halinde, süt hayvanlarının iyi beslenmeleri ve yetişirilmeleri de imkânsızlaşır.

Bugün, Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) bünyesinde, sığırların süt verim kayıtlarının tek bir metoda tutulması konusunda milletlerarası seviyede bir anlaşmaya varılmış bulunmaktadır. ISO'nun bu konuda yayınladığı 1546 numaralı rekomandasyon, Avrupa'da süt, süt mamları ve diğer hayvansal ürünler konusunda çalışan milletlerarası kuruluş-

ların yakın işbirliği sonucunda hazırlanmıştır.

ISO/R 1546; kayıt tekniği ve frekansı, kontrol süresi, tavsiye olunur süt sağma periyodu, sonuçların değerlendirilmesi ve raporların hazırlanması gibi konular ayrıntılı bir şekilde kapayan standart süt verimi kayıt metodunu tarif etmektedir.

Genel olarak süt verimi kaydı şu iki amaca hizmet etmektedir :

1 — Ferdi yetiştiriciler seviyesinde; süt miktarı ve kalitesine göre yapılan testler sonucu hayvanların objektif bir seleksiyona tabi tutulması ve sürüünün ekonomik ve teknik yönlerden yeterli bir şekilde sevk ve idaresi;

2 — Kollektif seviyede; belirli bir cinsin karekteristğini tespit, soyun değerini tayin ve özellikle genetik ve ekonomik sorunlar üzerinde araştırma çalışmaları.

ISO'nun bu rekomendasyonunun geniş ölçüde uygulanması ile, hayvan yetiştiriciliğinde büyük faydalara sağlanacak, pek çok anlaşmazlık konusu ortadan kalkacaktır.

DEVCO'nun Yeni Üyeleri

ISO'ya bağlı «Geliştirme Komitesi (DEVCO)» iki yeni üyenin katılması ile daha da güçlenmiş bulunmaktadır.

Yeni üyeleri, Lübnan Bilimsel Araştırma Millî Konseyi'nden Dr. Emin Şerif ile Seylan Standardlar Bürosu Direktörü Dr. Ronald T. Wije vanthe'dir.

ISO Konseyi'nin bir istişari komitesi olan DEVCO, özellikle gelişen ülkelerin standartizasyon problemleri üzerinde çalışmaktadır.

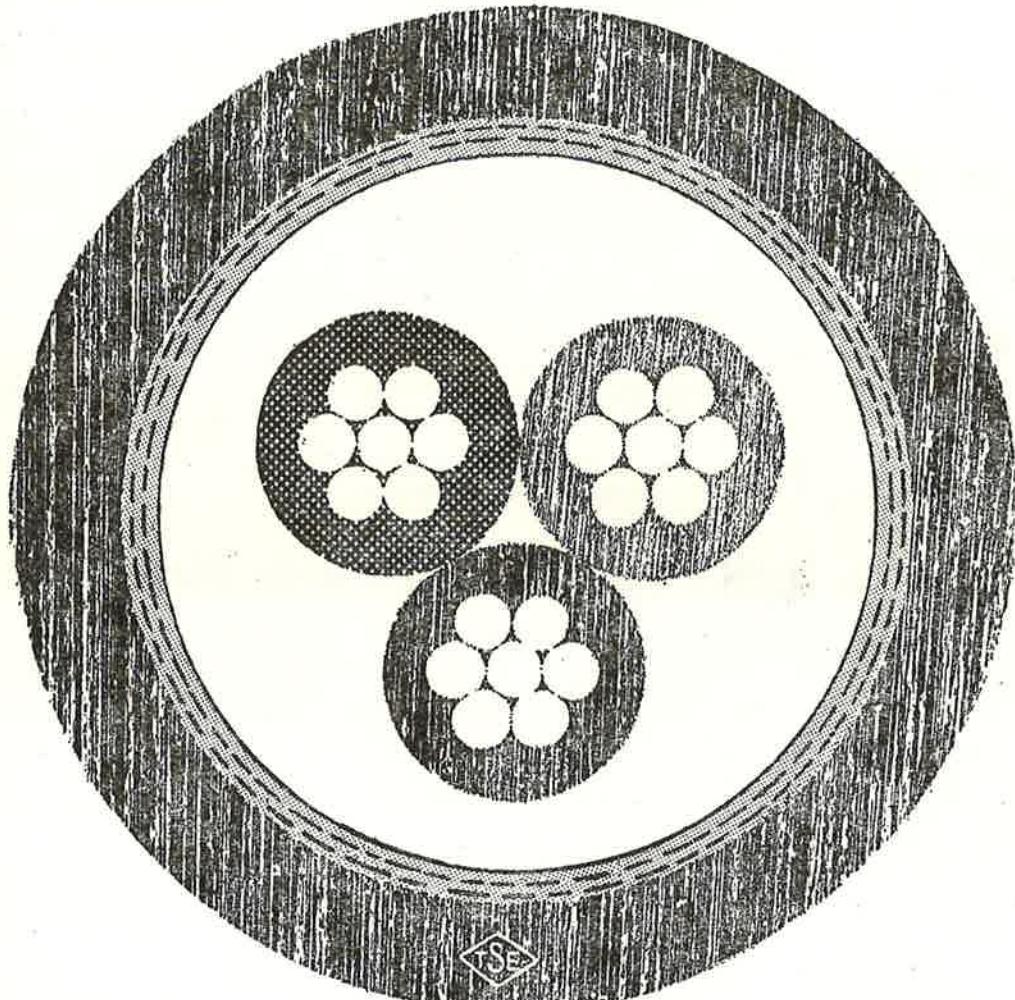
ENERJİ NAKLİNDE

Candamari

Bir sınaî tesis insan vü-
cuduna benzer. Her ikisi-
nin de enerjiye ihtiyacı
vardır. Sınaî tesisin ener-
jisi elektrik, candamarı da
enerjiyi nakleden yeraltı
kablosudur.

Devamlı enerji için daima
KABEL'e güveniniz.

KABEL

admat — 48 42 36

KABLO VE ELEKTRİK MALZEMESİ A.Ş.
İSTİNYE - İSTANBUL tel: 63 34 00

ISO VE IEC, ORTAK PATENT POLİTİKASINI TESBİT EDİYOR

Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) ile Milletlerarası Elektroteknik Komisyonu (IEC) nun Ortak Çalışma Grubu, kısa bir süre önce Cenevre'de yapmış olduğu toplantıda, patent konusu malları ilgilendiren ISO ve IEC Rekomandasyonlarının hazırlanmasında izlenenek ortak politikayı tesbit etmeye çalışmıştır.

Konu, özellikle «patent» ve «standard» kavramlarının birbiri ile zıtlaşan durumları sebebiyle büyük önem taşımaktadır. Bilindiği gibi, bir patent, sahibine belirli resmi haklar sağlar ve bu haklar, patent konusu malın imâlinde uygulanan teknolojinin, üçüncü şahıslar tarafından da kullanılmasını engeller. Diğer taraftan, bir standard, tabiatı gereği optimal teknolojinin, belirli bir konuya mümkün olan genişlikte uygulanmasını öngörür.

ISO/IEC Ortak Çalışma Grubu'nun toplantısı sonunda, daha sonra her iki kuruluşun konseylerine sunulmak üzere şu görüş birliğine varılmıştır :

Eğer, teknik gereklerle bir ISO veya IEC teknik komitesi tarafından, patent veya benzeri hakların söz konusu olduğu bir malla ilgili rekomandasyon hazırlanması öngörlüyorsa, prensip olarak bu çalışmaya başlanması için bir sebep yoktur. Ancak, her iki kuruluşla bağlı teknik komitelerin, millî standardizasyon kuruluşlarında yapılacak rekomandasyon hazırlama tekliflerini değerlendirirken, patent hakları ile bir çatışmaya meydan vermemek amacıyla belirli usullere uymanız yerinde olacaktır.

Ortak Çalışma Grubu tarafından tesbit edilen usuller şunlardır :

1. ISO ve IEC, patent veya benzeri hakların her konu için kapsam ve geçerliliği hakkında etrafı bilgi el-

de etmenin çok zor olduğunu bilmekle beraber, böyle bir durumda imkân nisbetinde aydınlığa kavuşmanın gerekliliğine inanmaktadır. Bu amaçla, millî standard kuruluşlarının, bir konuda rekomandasyon hazırlamasını teklif ederlerken patent hakkında da bilgi vermeleri yerinde olacaktır. Patent müraaatının henüz sonuçlanmamış bulunması halinde de bu durum ISO ve IEC'ye iletilemelidir.

2. Teklifler ISO veya IEC tarafından kabul edilirse, millî kuruluşlar patent veya benzeri hak sahiplerinden rekomandasyonun hazırlanmasında sahînca bulunmadığına dair bir belge isteyeceklerdir. Bu belgenin bir kopyası da ISO'nun veya IEC'nin dosyalarda saklanacaktır. Bu belgenin elde edilmesi halinde teknik komiteye iade edilecektir.

edilememesi halinde teknik komite kendi takdir yetkisini kullanacaktır.

3. Rekomandasyonun yayından sonra, patent veya benzeri bir hak ortaya çıkarsa ve yukarıda sözü edilen belge sağlanamazsa, rekomandasyon, yeniden incelenmek üzere teknik komiteye iade edilecektir.

Öğrendiğimize göre, bu konu, Eylül ayında Ankara'da toplanacak olan ISO Konseyinde ele alınmadan önce, Londra'da ilgili millî standard enstitüler temsilcilerinden meydana gelecek bir küçük istişari grupta görüşülecektir.

Londra toplantısının yapılması konusunda öne sürülen teklif, ISO Başkanı Faruk A. Sünter tarafından olumlu karşılanmıştır.

**Milletlerarası Standardizasyon Teşkilâtı (ISO) nin
Yayınladığı Aylık Dergi**

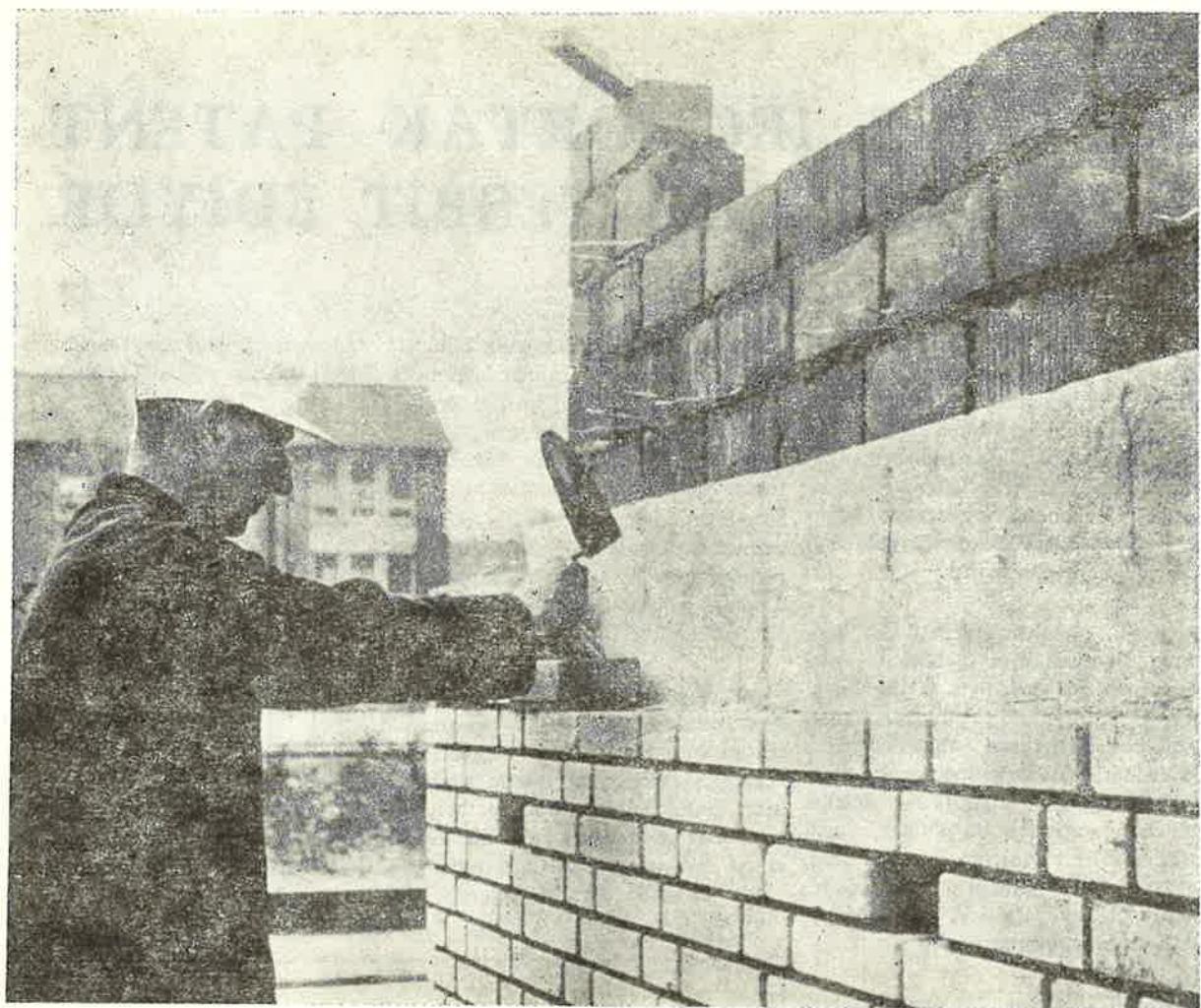
**İngilizce ve Fransızca Dillerinde ayrı ayrı
yayınlanmakta olan Derginin 1970 abonesi
için çıkan sayılar da gönderilir**

Abone Adresi

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ
Necatibey Cad. 112 — ANKARA

Yıllık Abone

12 İsviçre Fr.

modern inşaatta

İZOCAM®
SICAGA SOĞUGA SESE İZOLASYON

Çağımızda sıcak soğuk ve gürültüye karşı izole edilmesi gerekmeyen yapı hemen hemen yok denecek kadar azdır. Gerek yapı içinde konforlu bir atmosfer temini, gerek ısıtma ve soğutma masraflarının fazlalığı ve bunun asgariye indirilmesi zorunluluğu yapıların mutlaka izole edilmesini gerektiren başlıca sebeplerdir. Bunun yanında, yapının içinde çalışan ve oturanların sağlık şartlarının da gözönünde tutulması icap eder.

Bu vazifeleri bir defada gören bir malzeme olan İZOCAM ise, çeşitli uygulama usulleri ile, yapıda daima tatbik sahisi bulmaktadır.

- * En yüksek ısı ve ses izolasyon değeri
- * Yanmaz
- * Firesiz
- * Çürümez
- * Tatbikatı kolay
- * Haşarat barındırmaz
- * Elastiki
- * Hafif
- * Kokusuz
- * Sonsuz ömürlü
- * -100°C ile +550°C arasında kullanılabilir.

GRAFIKA İZ 701

HER TÜRLÜ TEKNİK BİLGİ İÇİN TEKNİK MÜŞAVİRLİK BÜROLARIMIZ ÜCRETSİZ EMRİNİZDEDİR.
İZOCAM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.: BANKALAR CAD. TÜRKELİ HAN - KARAKÖY-İSTANBUL TEL. 49 84 51-52

İSTANBUL
49 84 51

ANKARA
10 62 18

İZMİR
35739

TRABZON
2398

ADANA
2830

AMBALAJ STANDARDLARI VE AMBALAJ LABORATUVARI

HER ÜLKEDE, STANDARD KURUMLARINA BAĞLI BİRER AMBALAJ LABORATUVARI KURULMALIDIR

Ambalajlar ile standardlar ve standardlaştırma arasında çok yakın bir ilgi bulunduğu biliyoruz. Standard dergisinin bir çok nüshasında yayınlanan yazınlarda bu konuya da ıgilinmiştir. Son olarak yazdığımız «Ambalaj Fikrinin Gelişimi ve Standardlaştırma» adlı yazımızda (1) ambalajın perakende ticaretteki rolü üzerinde durmuştuk. Gerçekte, bu husus ambalajın bir yönüdür. Bunun yanında, ambalajın ithalat ve ihracatta toptan satışlarında ve taşımda kullanıldığı unutulmamalıdır. Ancak bunlar da ambalajın ticarile ilgili yönleridir, yani ambalajın içine konulacak mallara dönük yüzüdür.

Önemli olan husus ise ambalajın kendisi (maddesi, boyutları, dayanıklığı, hafifliği kırılır veya kırılmaz olusu) ile ilgili olanıdır. Parantez içinde söylece sıraladığımız bazı nitelikler bile ambalajın çok değişik yönleri bulunduğu göstermektedir.

Bugün, ambalajın yapıldığı maddede önem kazanmıştır. Bunun, içine konulan maddeyi kirletmemesi, ona kimyasal bir etki yapmaması, bozulmamasını sağlamaş (mala göre havaya geçirir veya geçirmez olması), içindekini iyi koruması (kırılıp dökülmemesi, ezilmesini önleyici olması) yani kırılmaması, sarsıntılarla karşı dayanıklı olması gibi bir çok özelliklerini olmak gerekiyor. Bundan başka, taşımalarda, gerek yükleme ve boşaltımada kullanılan paketlere ve gerekse taşıtlarla depolara yerleştirmede boyutlar bakımından elverişli olması da zorunlu bulunmaktadır. (2)

Bilindiği gibi, bugün taşıma sırasında yerden en fazla yararlanma düşünülmektedir. Bu yüzden, yükleme ve boşaltmalarda kullanılan paletlere en uygun boyutlar üzerinde araştırmalar yapılmış ve yapılmaktadır. 600 fazla boyutun son araştırmalar sonunda 40 - 50 ye indirildiği bu yoldaki etken çalışmaların en güzel verimi olarak anılabılır.

Ambalajın sağlamlığı üzerinde de son yıllarda çok geniş çalışmalar yapılmaktadır. Bu konuda hazırlanan bir filmde, tahta ambalaj sandıklarının döner odalarda denendigi ni çeşitli maddelerden yapılmış ambalajların kendilerinin bütynesine ve kullanılabilir amacına uygun deneylerden geçirildiğini görüştüm. Ambalaj maddeleri de ayrıca çeşitli deneylerden (kırılma, yırtılma, ezilme, hava, su ve ısı geçirme gibi) geçirilmektedir.

Standard kurumları, öbür laboratuvarları yanında birer ambalaj laboratuvarı da kurmuş bulunmaktadır. Ayrıca, bunların ölçüsünden büyük laboratuvarlar da vardır. Hollanda'daki Wageningen Ambalaj Laboratuvarları (3) bunlardan biridir. Bu laboratuvarlarda çeşitli ambalaj maddeleri, bunlar çeşitli boyutlarda ve maksatlar ve mallar için yapılmış ambalajlar (sandık, torba, şşe, kutu v.b.) çok çeşitli deneylerden geçirilmektedir. Böylece en uygun madde ve boyut bulunmaktadır, kalınlıkları ve yapımı özelikleri elde olunmaktadır.

Ülkemiz ambalaj maddelerinin de bazı özelliklerini olduğu unutulmamalıdır. Bunların özellikleri bugüne kadar inceleme konusu olmamıştır. Buna lüzumda görülmemiştir. Ambalajlarımızın boyutları gibi malzemesi de bazı göreneklere bağlı kalıstır. Fakat bunların bazıları bugün değişmiştir. Yeni bazı ambalaj maddelerinin ortaya çıkması ile böyle bir değişime olmuştur. Özellikle, eskiden külflerle taşınan ve piyasa ya sürülen zeytin ve üzüm için, bugün başka malzemeden yapılmış ambalajlar görülmektedir. Vaktiyle yalnız mukavva kutularda satılan tuzun bugün plastik torbalarda da satıldığını görüyoruz.

Demek oluyor ki, ambalajlar zaman içinde değişikliğe uğramaktadır. Ama yeniler taşımaya ve satıya

elverişli midir? Madde yönünden ölçüde kadar insan sağlığı bakımından da kullanılması gereklidir mi? kullanılabilir iseler, nasıl ve hangi boyutlarda yapılmalıdır; hangi maddeler için kullanılmalıdır?

Bütün bu soruların cevabını laboratuvarlardan almamız gerekiyor. O halde her ülkede, standard kurumlarına bağlı birer ambalaj laboratuvarı kurulmalıdır.

TSE de bu lüzumu kavramış ve bir laboratuvar kurulmasına karar vermiştir. Ancak, elinde bunu gerçekleştirecek parası bulunmadığından yeni kaynaklar aramış yurt içi kaynaklarından bir olanak elde edilemediğinden yurt dışı kaynaklara gidilmiştir. OECD'nin bunu uygun görmesi sonucu gerek uzman ve gereksiz para yardımı sağlanmıştır. OECD uzmanları gelip laboratuvarın projesini hazırlamışlar ve en uygun şekli vermişlerdir. Ancak, Türk Hükümetince verilmesi gereken karşılık sağlanmadığından bu proje ve sağlanan para Yugoslavya'ya aktarılmış, ülkemiz de kurulması öngörülen laboratuvardan mahrum kalmıştır.

Son günlerde öğrenildigine göre, bu proje ile UNIDO ilgilenmeye başlamıştır. Umuyoruz ki bu kez bu konu halledilmiş olur ve TSE bünyesinde kurulması OECD tarafından uygun ve lüzumlu bulunan ambalaj laboratuvarı böylece gerçekleşmiş olur.

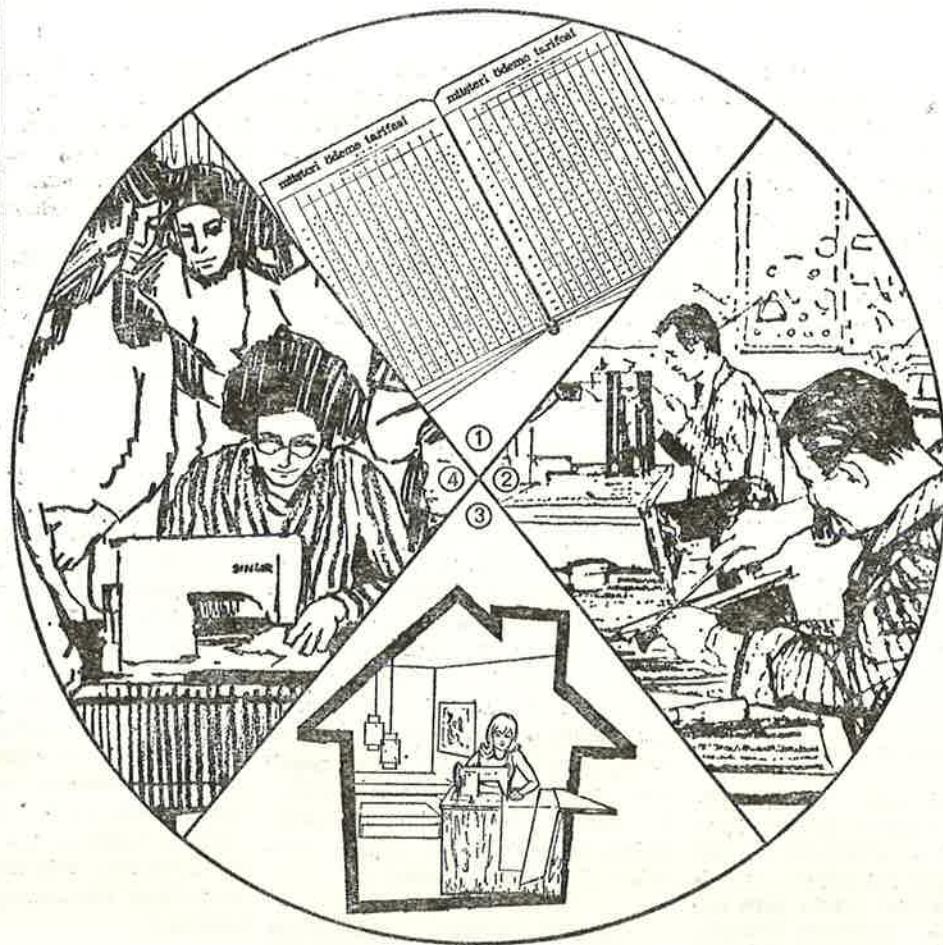
M. U.

1 — STANDARD, Sayı : 100, s. 19 ve 27

2 — M. Normand, standard sandık üzerinde çalışmalar, STANDARD, sayı 2, s. 12 - 13

3 — Wageningen Symposiumu ve kurulları, STANDARD, sayı 1, s. 4 - 5 ve 32. F. Sünter'in görüşü STANDARD, sayı 1, s. 5,

SINGER'in yurdumuza getirdiği yenilikler

- ① Yalnız SINGER tarafından uygulanan MÜŞTERİ ÖDEME TARİFESİ sayesinde müşteriler ödeyecekleri taksitleri bütçelerine göre kendileri tayin edebilirler.
- ② Yalnız SINGER, yurdumuza kapsayan SINGER BAKIM SERVİSİYLE müşterilerine devamlı bakım ve ihtimam sağlar.
- ③ Yalnız SINGER, dikiş makinası alıcılarına EVDE BEDAVA DENE-ME imkânı verir.
- ④ Yalnız SINGER, dikiş makinalarının hünerlerini göstermek ve öğretmek amacıyla DİKİŞ ve NAKIŞ KURSLARI düzenlemektedir.

SINGER

M 268

Standard — 119

SUMMARY OF CONTENTS

45 DAYS TO THE BIG EVENT

p. 3

Well known standardization men from the four corners of the world are getting ready to spend part of September in Ankara.

All these people will come from the national member bodies of the International Organization for Standardization (ISO) which are spread to 52 countries of the world, and work at the Turkish Standards Institution in Ankara from September 15 to September 29, 1970.

According to the work programme, everyday between 40 to 100 experts in each technical committee will discuss an important standardization subject in 10 different rooms. During these discussions views of 52 countries from the North to the South Pole and from America to Asia will be set forth as valuable contributions. The meetings in Ankara, which will rank high in world standardization and technology, are expected to be of utmost interest for the experts of our country. All our intellectuals will have the opportunity to participate in the work of ISO, to meet their colleagues abroad, and to hold discussions with them. The ISO meetings will no doubt be of great use and interest for the Turkish intellectuals.

The well known standardization men coming from 52 countries of the world are distinguished personages in their countries in the fields of industry, agriculture, education and the public sector. Their observing the potential in Turkey from close range and meeting with their Turkish counterparts holding similar positions, will assist our country's foreign economic and cultural relations to develop more after the ISO meetings.

From this point of view the ISO meetings will flow over the boundaries of standardization and secure new foreign relations for our country.

At the reading of these lines only 45 days will have been left for the commencement of these important meetings.

The Turkish Standards Institution is endeavouring to organize the ISO meetings as near perfection as elsewhere before.

Programmes, seats of meetings, various basic requirements and the supplementary staff required for many services from welcoming the delegates to evaluating the technical subjects have all been made ready.

In the meantime the support and assistance received from the statesmen, the ministries, public and private organizations herald that ISO's General As-

sembly for 1970 to be held in Ankara is expected to be successful as worthy of our country.

The preparations to be finalized in August will be announced in detail in our next issue.

PREPARATIONS FOR ISO GENERAL ASSEMBLY SPEEDED UP

p. 5

The preparations being made by the Turkish Standards Institution for the 8th General Assembly of ISO to be held in Ankara are speeded up to a great extent. To summarize :

Hotel reservations for the delegates from abroad have been made, registration forms are being processed by the special bureau set up for this purpose to accomodate our foreign guests in the hotels they desire to the extent possible. However, due to the non-receipt of the forms from some countries, the officials of the special registration bureau are worried that our guests may not be given satisfaction as desired. The TSE officials telephoned the ISO Headquarters in Geneva on July 29, and asked them to assist them with the national organizations to have them send the registration forms without delay.

10 meeting rooms at the TSE Headquarters have been made ready for the technical committee, sub-committee and working group meetings. After the delivery of 4000 tables and 800 chairs the rooms will be completely ready to commence work.

A decision has been taken to set up a post office at the TSE Headquarters accomodated with a telex system, long distance communication and package service. In the meantime, the Turkish PTT has undertaken to issue special stamps to commemorate the 8th ISO General Assembly. The first day stamp will be applied on the day the General Assembly convenes.

A special committee formed to arrange an extensive ladies' programme is about to conclude its work. News about the ladies' programme will be given in our next issue.

While we were going into print, Assistant Secretary General of ISO M. R. Maréchal accompanied by Mme. Destraz, Head of the Typing Pool of ISO, arrived in Ankara to look over the preparations.

CENTO'S SCIENTIFIC WORKS AT TEHERAN

p. 7

A seminar arranged by the Scientific Works Section of CENTO on «Gas Chromatography» was held in Teheran (Iran) from 11 to 23 July, 1970.

A Turkish delegation composed of Prof. Emir Gülbaran from the Ankara University, Dr. Argun Dağcığlu, Director of Laboratories of the Turkish Standards Institution, Dr. Okan Tarhan from the Middle East Technical University, Dr. Alparslan Karahasanoglu from the Hacettepe University attended the seminar in Teheran.

Besides Dr. I. Horstein (U.S.A.) and Dr. C.L.A. Harbourn (U.K.), as well as a delegation of 12 from Iran and 4 from Pakistan also attended the seminar.

CENTO'S scientific seminar, which was a perfect example of good organization, was terminated by a ceremony where Dr. Rouhaninejad, Director of the Nuclear Energy Center of the University of Teheran, distributed certificates to the participants.

FORMER GENERAL DIRECTOR OF AFNOR VISITS TSE

p. 7

M. V. Clermont, former General Director of AFNOR, visited TSE and President Faruk A. Sünter on July 29, 1970.

M. Clermont made a tour of the TSE Buildings during his visit and remarked :

«I know you had fine buildings from pictures I have seen. But I must admit I never realized you had such perfect installations behind the walls. I congratulate you for having the most perfect institution in Europe, even in the world.»

PREPARATION OF STANDARDS FOR EDIBLE VEGETABLE OILS NEARING COMPLETION

p. 7

Work on the standards for vegetable oils other than olive oil has progressed greatly at TSE.

On July 10 and 11, 1970, with the extensive participation of all concerned, meetings were held at TSE to finalize the drafts prepared for edible sunflower seed, cotton, corn, sesame, soya and peanut oils.

TOWARDS STANDARDIZATION OF PROTECTIVE GLOVES

p. 11

According to the statistics of work accidents, 32 percent of such accidents concern the hands. This figure is an evidence that hands are exposed in work accidents more than other organs of the body.

This situation adds more importance to the use of protective gloves by workers, who generally decline to use them for such reasons as sweating of hands, reduction in the movement capacity of hands, heaviness of the gloves.

In every country use of gloves have been made obligatory by regulations. The same is true for our country too. However, there is a strong need for specifications to be laid down for the quality of gloves manufactured. TSE's Electric Preparatory Group recognizing this need, prepared a draft for protective gloves, even if covering only certain aspects of protective gloves. However, it is an important step towards prevention of work accidents.

STANDARD FOR RACK AND PINION JACKS

p. 15

In this article, detailed technical information is given about the above-mentioned new Turkish standard.

STANDARD FOR ELECTRIC PASSENGER LIFTS

p. 17

This article gives technical information about the Turkish standard for «Electric Passenger Lifts».

CYPRUS LEAVES ISO

p. 21

Cyprus, which was a correspondent member of the International Organization for Standardization (ISO) was discharged from membership due to non-payment of the 1968 and 1969 membership dues.

ISO AIMS FOR A SINGLE TEXTILES MEASURING SYSTEM

p. 21

ISO's Technical Committee responsible for international standardization in textiles has proposed a target date for the final and worldwide abolition of the many traditional systems still in use for designating the coarseness or fineness of textile yarns. By the end of 1973, ISO wishes to see the present bewildering variety of methods replaced by the Tex System, a universal metric measurement system.

The Tex System has been in existence for many years and is already used in many cases alongside the traditional systems, with their references to «hank», «skein», «snap», «spindle unit» etc. The advantages of a single system have long been recognized but deeply entrenched practices do not change quickly in an industry where each branch has developed along its own distinctive path.

ISO, which has published Recommendations explaining the practical steps required for conversion, believes the time has come to fix a timetable for completing the task. By the end of 1971, suggests ISO, the Tex number should be the preferred system, and two years later all other systems should have disappeared.

(ISO News Service)

MR. S.E. GOODALL, PRESIDENT OF THE IEC

p. 21

The Council of the International Electrotechnical Commission, at its meeting held in Washington D.C. (U.S.A.) on 26th May 1970, unanimously elected Mr. S.E. Goodall as President of the IEC for a three year term of office.

Mr. S.E. Goodall graduated in Engineering from the University of London in 1924. He later obtained a Master's degree by a research thesis and was elected Honorary Fellow of Queen Mary College. He is a Chartered Engineer and a Fellow of the Institution of Electrical Engineers of which he was President from 1953 to 1959.

First being a Telephone Engineer (1924-1928) with Messrs. Siemens Bros., Woolwich, Mr. Goodall was then employed for sixteen years (1928-1944) in the Research Department of Metropolitan-Vickers, Manchester, a world-wide firm later known as Associated Electrical Industries, which deals with all fields of electrotechnology. During that period, Mr. Goodall carried out work in the fields of electromagnetics, dielectrics and centimetre wavelength high-frequency applications. In 1944, Mr. Goodall moved to W.T. Henley's Telegraph Works, as Assistant Chief Engineer, succeeding Dr. P. Dunsheath as Chief Engineer in 1946 and becoming a Director of the Company in 1959. In 1960, Mr. Goodall was appointed a Director of Associated Electrical Industries Ltd. and of Telephone Cables Ltd.

Well known in the United Kingdom for his wide knowledge of electrical engineering, Mr. Goodall has, since 1965, been Chairman of the British Electrical and Allied Industries Manufacturers Association Standards Policy Committee, Chairman of Electrical Industries Standards Committee of the BSI (British Standards Institution), and a member of the Executive Board of the BSI.

Chairman of the British Electrotechnical Committee of the IEC for many years he is well acquainted with the problems of IEC work.

Since 1967, Mr. Goodall has been Chairman of «Comité Européen de Coordination des Normes Electrotechniques» (C.E.N.E.L.)

ISO SEEKS INTERNATIONAL AGREEMENT ON VIBRATION DANGERS

p. 23

Excessive vibration in a space craft can interfere with the efficient performance of an astronaut. Coal miners, road construction workers and woodmen run the occupational risk of nervous and physical disorders through the use of rock drills, jackhammers and chain saws.

To varying degrees, the problem extends to airplane pilots, mariners, bulldozer operators and factory workers, whose working efficiency, health and safety can be affected by excessive vibration.

But what levels of vibration can be safely tolerated by a healthy body and what means for measuring such levels should be used?

That is one of the problems being studied by a special international Working Group of experts which met this week at the Geneva headquarters of ISO (the International Organization for Standardization).

Working Group 7 of ISO Technical Committee 108 (Mechanical vibration and shock) is preparing a guide for the evaluation of human exposure to whole-body vibration. The document, which has already attained a large measure of international agreement, will eventually be the subject of an ISO Recommendation. It will probably have to be revised at intervals in the light of more advanced information resulting from continuing research in this complex field.

The proposed ISO guide will, however, facilitate the evaluation and comparison of data from different countries and give much-needed provisional guidance to manufacturers and users regarding acceptable human exposure to vibration. At present, a piece of equipment manufactured to a given national standard may be unacceptable in other countries. Such discrepancies constitute a serious obstacle to international trading.

(ISO News Service)

STANDARDIZED MILK RECORDING

p. 23

One of the most important criteria for assessing the genetic qualities of milk cattle is milk production capacity.

Lack of uniformity in the presentation and interpretation of data compiled over many months can produce misleading results, and hamper the systematic improvement of herds through selective breeding.

Now, international agreement has been reached through ISO (the International Organization for Standardization) on a recommended method of milk recording for cows. The document, ISO Recommendation 1546 has been drawn up in close collaboration with the European Committee for Milk-Butterfat Recording and the European Association for Animal Production.

ISO/R 1546 describes the agreed method of milk recording, including detailed guidance on such factors as the technique and frequency of recording, the duration of control, the reference lactation period, the expression of results and the preparation of milk recording reports. Calculating methods are also explained in detail.

(ISO News Service)

ISO AND IEC REVIEW COMMON PATENTS POLICY

p. 25

A joint ISO/IEC Working Group met in Geneva on 30 April to review policy regarding reference in ISO and IEC Recommendations to patented items.

The kernel of the problem lies in the distinctive aspects and contradicting tendencies of a patent and a standard.

A patent creates legal property rights which hinder the free application of the protected technology by third parties.

A standard, on the other hand, by its very nature, favours the application of the optimal technology to the greatest possible extent.

The following statement (which is subject to the approval of the ISO and the IEC Councils), drawn up by the meeting, is intended to guide ISO and IEC Technical Committees in this rather complex matter.

If it is considered by an ISO or IEC Technical Committee that technical reasons justify drawing up an international Recommendation in terms which include the use of a patented item, there is no objection in principle to such a step, even if the terms are such that there are no alternative means of compliance. In such case, it is recommended that the following procedures should be complied with :

1. The ISO and IEC emphasize that they cannot give authoritative or comprehensive information about the evidence, validity and scope of patent and like rights, but it is desirable that the fullest available information be disclosed. Therefore the national standards body putting forward a proposal of such a kind should draw the Technical Committee's attention to any known patent and like rights on a world wide basis of any known pending applications although ISO and IEC are not in a position to guarantee the authority of any such information.

2. If the proposal is accepted on technical grounds, the proposing national standards body should ask any known patent holder for a statement that the would be willing to negotiate licences under patent and like rights with applicants throughout the world on reasonable terms and conditions. A record of the patent holder's statement should be placed in the files of the ISO Central Secretariat or IEC Central Office. Should it be found that the required statement cannot be obtained the Technical Committee must use its own judgment as to whether it will proceed with the inclusion of a patented item.

3. Should it be revealed after publication of the Recommendation that licences under a patent and like rights cannot be obtained under reasonable terms and conditions, the Recommendation should be referred back to the Committee for further consideration.

(ISO Bulletin)

PACKING STANDARDS AND PACKING LABORATORIES

p. 27

We all know that there is a close relation between packing and standards. Role of packing in retail trade is only one aspect of the whole question of packing. Packing is also important in imports, in exports, in wholesale trade, and in transportation. Only these are still the aspects of packing related with trade, in other words, the aspects concerned with the goods put inside the packing.

What is important is packing itself: its material, size, strength, weight and delicacy. The material used to make packing is important in that it should for instance, not have any spoiling effect on the goods within, it should not start any chemical reaction, have proper ventilation, be strong so as to resist handling. Furthermore, the size of the packing should be suitable for easy transportation and stacking in storage.

In today's trade saving of space is considered a foremost problem. Research has been carried out regarding the most suitable sizes for pallets used in

handling. Around 600 sizes have recently been reduced to 40—50 sizes as a result of such research.

Strength of the packing required research during the last decade. Packings are subjected to a variety of tests in laboratories to determine their breaking, tearing, permeating points.

All standardization institutions set up packing laboratories besides others. There are also big laboratories with equipment beyond the means of such institutions like the Wageningen Institute in Holland. In all these laboratories all types of packing-wood boxes, sacks, trays, bottles, paper boxes, etc.- are subjected to many tests whereafter the most suitable sizes, thicknesses and other manufacturing characteristics for each type is determined.

Packing materials of our country have characteristics of their own, none of which has until today been investigated properly. Traditional practices generally govern selection of the type of packing for spe-

cific products. However, new packing materials have changed many traditional packings for newer ones.

This shows that packing materials undergo changes in time. But what are the characteristics of the new materials? How to get the best service out of a new material? These and similar queries need to have their replies found in packing laboratories. It is therefore, essential for each standardization institution to have a packing laboratory set up.

The Turkish Standards Institution (TSE), realizing the necessity foresees setting up a packing laboratory. However, lacking funds and looking for financial assistance, TSE finally found a source of financial assistance in OECD. The experts of OECD prepared a project of a packing laboratory.

We have been recently informed that UNIDO is showing interest in the same project. It is our sincere hope that, a packing laboratory, necessity of which was recognized by the OECD will this time be realized within TSE.

TÜRK STANDARDLARI
ENSTITÜSÜ ADINA
SAHİBİ VE BAŞYAZARI : FARUK A. SÜNTER
MÜESSESE MÜDÜRÜ : VELİD İSFENDİYAR
GENEL YAYIN MÜDÜRÜ : MUZAFFER UYGUNER
BU SAYININ SORUMLU
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : İ. TANER BERKÜN

BASILDIĞI YER

: Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası - Ankara

TELGRAF ADRESİ : STANDARD — ANKARA
TELEFON : 17 19 31 - 17 91 24/69
POSTA KUTUSU : 73, Bakanlıklar — ANKARA

İLAN TARİFESİ

Tam sahife 800 Lira	1/2 sahife 450 TL.	1/4 sahife 250 TL.

Kapak içleri ve arka kapak 1000 lira.
İlâve renk başına 250 lira fark alınır.

ABONE ŞARTLARI

ADİ POSTA		UÇAK POSTASI
Yıllık 6 aylık Sayısı	12 Lira 6 Lira 1 Lira	Abone bedeline uçak postası ücreti ilâve edilir.

Yazilar, Derginin ve yazarin adi anilarak aktarilabilir.